

مقابله با کرونا به سبک جهان سومی ها

کنیزک بیمار، غرور بشر و فراموشی خدا

وقتی بشریت برای نجات از کرونا به هر ریسمانی
جنگ می اندازد، حتی ریسمان معنویت!

ساکنان کبریا

وقتی غرب وحشی دموکرات های چشم آبی
در حال کتک کاری بر سر دستمال توالت را
به اجدادشان پیوند می زند!

کرونا و مسئولیت پذیری اجتماعی

آیا می توان «در خانه ماندن» را معیار مناسبی برای تحلیل میزان
مسئولیت پذیری جامعه دانست؟

ویروس دنیا پیما

چگونگی برخورد فرهنگ های
مختلف با یک درد مشترک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گاهنامه فرهنگی اجتماعی انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه الزهرا (س)
سال ۱۴ / شماره ۳۱ / اردیبهشت ماه ۹۹

صاحب امتیاز:

انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه الزهرا (س)

مدیر مسئول:

زهرا جوان

سر دبیر:

زهرا نورزاده

هیئت تحریریه:

فاطمه شیخ محبوبی، فائزه اسماعیلی، مانده نیساری، حدیث ترابیان، زهرا نورزاده، مرضیه انبری، بهار سعیدی، هاجر خدایی
ام البنین وکیل زاده، فاطمه کریم دوست، پریسا تیموری، فاطمه علیزادنیا، محبوبه خاتمی تبار

ویراستاری و بازبینی نهایی:

پریسا تیموری، زهرا جوان

صفحه آرا:

بهار سعیدی

نشانی:

تهران، میدان شیخ بهایی، دانشگاه الزهرا (س)، دفتر انجمن اسلامی

تلفن:

۰۹۳۶۰۵۶۵۳۵۳

۸۸۰۴۸۰۲۶

منتظر انتقادات و پیشنهادات شما هستیم.

فهرست مطالب

- ۳ سخن سردبیر
- ۳ نحوه مبارزه فرهنگ های مختلف با ویروس کرونا
- ۴ ساکنان کبریا
- ۵ کرونا و مسئولیت پذیری اجتماعی
- ۶ کنیزک بیمار، غرور بشر و فراموشی خدا
- ۷ ویروس دنیا پیما
- ۸ کرونا و آینده علمی ایران
- ۱۰ مقابله با کرونا به سبک جهان سوم ها
- ۱۲ کاه و کوه
- ۱۴ کرونا ویروس و دوگانه ناسیونالیسم و انترناسیونالیسم
- ۱۶ سبک زندگی خود مراقبتی
- ۱۷ چه طور سالم بمانیم!؟
- ۱۸ رسانه ملی یا رسانه میلی
- ۱۹ شیوعی به نام مجازی
- ۲۰ کرونا در دنیای کودکان

نحوه مبارزه فرهنگ های مختلف با ویروس کرونا

حدیث ترابیان

جهان امروزه در حال مبارزه با ویروسی منحوس به نام کرونا است. ویروسی که علاوه بر جسم و جان انسان ها روح و روان آن ها را هم نشانه رفته و تاثیر زیادی در ایجاد تنش در زندگی افراد داشته است. مسئله ای که وجود دارد این است که انسان ها در مقابله با بحران ها چه واکنشی نشان دهند، مناسب تر است و کمتر آسیب می بینند!

خرید بیشتر بود؛ هجومی که خیلی وقت ها به خشونت کشیده می شد. تصاویر کشمکش فیزیکی میان چند نفر بر سر دستمال توالت در فروشگاه های یکی از کشورهای غربی تنها بیانگر بحران اپیدمی یک بیماری نبود بلکه نشانه کنار رفتن نقاب فرهنگی بود که در سایه اپیدمی یک بیماری چهره واقعی خود را نشان می دهد و دنیا را مبهوت خود می کند.

همه کشورهای جهان به نوبه خود بحران های مختلفی را تجربه کردند و راه مقابله یا سازش با آن بحران را آموخته اند. امروزه بحرانی که جهان را فرا گرفته، ویروسی است که اگر ۱۰ میلیون انسان مبتلا به این ویروس وجود داشته باشد در روی کره زمین نهایتاً ۵ گرم ویروس وجود خواهد داشت. این چنین است که فقط ۵ گرم ویروس کل دنیا را به هم ریخته است. اینجاست که نقاب از چهره فرهنگ ها برداشته می شود و خوی انسانی و حیوانی نمایان می گردد.

سال ها کشورهای مثل یمن و سوریه درگیر قحطی و گرسنگی هستند و جهانیان چشمانشان را بر روی حقایق این جنایت ها بسته اند؛ پس چه شده است که این گونه به خاطر ویروسی منحوس جهان متحول شده است و مرگ را در برابر خود می بینند و به هر سو می گریزند!

این ویروس باعث شد آنچه از فرهنگ غرب می شناختیم دگرگون شود و غرب جدید در برابر این ویروس عاجز تر از آن است که فکر می کردیم.

چهره واقعی فرهنگ کشورهایی که سال ها خود را در چشم دیگر کشورها بزک کرده بودند و ایده آل نشان داده بودند مشخص شد. فرهنگ و شیوه مواجهه دوبله مترقی جهان غرب در برابر پاندمی ویروس کووید ۱۹ تمام دنیا را انگشت به دهان نگه داشته است. تصاویر مخابره شده از کشورهای همچون انگلیس، فرانسه، استرالیا و آمریکا در روزهای نخست انتشار ویروس کرونا در این کشورها، تصاویر قفسه های خالی فروشگاه ها و هجوم مردم برای

رعایت نکردن قرنطینه، دروغگویی سبب، یافتن جایگزین برای چالش دستمال توالت، دزدی ماسک و لوازم پزشکی از یکدیگر، خرید و احتکار اقلام غذایی بیش از حد؛ این ها تنها بخشی از تشنج فرهنگ غرب پس از حضور یک ویروس در این تمدن بود!

کم لطفی است که در این بحران فرهنگی به شکوفایی برخی فرهنگ های دیگر نپردازیم.

فرهنگ هایی که در این بحران چهره واقعی و اصالت خود را به رخ جهانیان کشیدند.

برای نمونه از این فرهنگ ها می توان به کشور ایران اشاره کرد.

در کشوری مثل ایران شاهد فداکاری کادر پزشکی و ماه ها دوری از خانواده و همچنین رزمایش همدلی و کارهای جهادی و داوطلبانه کمک به سالمندان و خرید برای آن ها بودیم.

مردمی که با وجود اینکه جان خودشان در خطر بود اما باز هم در دل کاردار میزدند و به دوخت ماسک، گان و درست کردن آمپوه برای بیماران میپرداختند.

دغدغه دیگری که در کشورهای دیگر مطرح شد این بود که چه بلایی بر سر اجسادشان بیاورند، در حالی که در کشور ما تاکید بر احترام به جسد فرد مرده و انجام آداب آن بود. آری به راستی بحران ها محل شناخت فرهنگ و تمدن های با اصالت یک جامعه است و خوب در این ابر بحران مرز بین فرهنگ اصیل و فرهنگ وحشی گری مشخص شد.

سخن سردبیر

کرونا یک ویروس کشنده یا تلنگری برای انسان؟ زهرا نورزاده

در کتابهای کودکی آسمان و دریاها را آبی دیده بودیم. جنگلها را سرسبز، مردمان را مهربان و همدل...

بزرگتر که شدیم، آسمان هم همراه ما هر روز تیره تر شد... ماشین ها تعدادشان بیشتر شد، جمعیت زیادتر شد... نام سیاهی آسمان را گذاشتند آلودگی و برای آبی شدن دوبارهاش هیچ کاری نکردند اما، چند وقتی است که آسمان آبی است.

فاضلاب صنعتی کارخانه ها درون دریاها و دریاچه ها سرازیر شد، دریای آبی را گرفتند مردابهایی تحویلیمان دادند و برای آبی شدنش هیچ کاری نکردند اما، چند وقتی است که دریاها آبی است. درجایی به نام جنگل، تپه هایی با گیاهان کوتاه و کم رمق نشانمان دادند، صدای اره ها و تبرها را شنیدیم؛ دود حاصل از سوختن تنه های درختان را نظاره کردیم ولی باز هم برای سرسبز شدن دوباره اش هیچ کاری نکردند، اما چند وقتیبست که اره ها و تبرها تنهی هیچ درختی را لمس نکرده اند.

به نام قدرت و دین ضعیفان را زیر چکمه ها و گلوله هایشان قرار دادند، تا ابرقدرت بودنشان را به رخ بکشند. کاسب ها اجناسشان را دوبرابر فروختند و صدای ناله ی اقشار ضعیف و درد کشیده را نشنیدند. کم کم دنیا جایی برای نابود کردن طبیعت و دیگران میشد، بخاطر زیاده خواهی های موجودی به نام انسان...

ناگهان...

ویروسی در یه گوشه ی دنیا خودش را به معرض نمایش میگذارد.

میگشد و میگشد و میگشد.

ترس را در جان مردم می اندازد.

ابر قدرتها با ثروت و تجهیزات نظامیاش حرفی برای گفتن ندارد. جهان در بهتیی عمیق فرو میرود.

ماشین ها از حرکت می ایستد، صدای اره برقی دیگر به گوش نمیرسد. کارخانه ها تعطیل میشود. کاسب ها خانه نشین میشوند. و اما، ورق برمی گردد. جهادی ها در صحنه حاضر می شوند.

پزشکان و پرستاران کادر درمان از زندگی و خانواده هایشان میگذردند تا به انسانیت کمک کنند.

هر کسوسی در حد توان خود در میدان مبارزه قدم برمیدارد. توجه مردم به خداوند معطوف میشود و باز هم برای رد شدن از این بحران دست به دامن او میشوند. به مرگ فکر میکنند و به معنای زندگی.

به راه درست زیستن..

انگار ترس از دست دادن جان، انسان را آدم بهتری میکند.

ساکنان کبریا

وقتی غرب وحشی دموکرات های چشم آبی در حال کتک کاری بر سر دستمال توالت را به اجدادشان پیوند می زند! مرضیه انبری

باربادوس در ترانزیت مشغول هستند و بی قرار بازگشت به عصر دزدی های زمینی و دریایی خود در استعمار کهن! و پرچم اتحادیه های پر ستاره شان که ماحصل دوران شکم سیری است زیر خشم و نفرت مردم کانون های شیوع کرونا در اروپا در حال لگدمال شدن است. اما مردم وطن من ساکنان زمین نیستند؛ از کبریا آمده اند و عبادتگاهشان یعنی مسجد مرکز همدلی با هم نوعان و هم و غم شان مشارکت در نبرد با این نوع از خشم طبیعت است.

فارغ از سن و مسلک و راه و نژاد با جان و مال و علم و مهارت تمام فکر و خیالشان تقسیم مخفیانه و بالسویبه ی سفره های کوچک شان با نیازمندان است. اینجا جز همان خودفروختگان لیبرال وانمود به ابتلاء به کرونا برای مردمداری نکردند و گاه نمایندگان از جنس مردم بی صدر رهسپار خاک شدند؛ دولت به دزدی ماسک و کیت از همسایگان مشغول نشد و شیر مردان و شیر زنان به تبعیت از امیر ازلی و ابدی خود شبانگاه روغن و برنج و گوشت به دست آهسته از کنار محله های جنوب شهر گذشتند.

اینجا در این رزمایش همدلی که صدای رسای وجدان بیدار مردم ایران است خط پایانی است بر اوهام

روشنفکرانی که عقب افتادگی ابدی خویش را به دست توانای ملت مقتدر اما مظلوم و همواره در فشار نسبت می دادند. خلاصه فراموش کنید داستانی را که در فلان کشور قطعی آمد و ایرانیان مقیم آن جا فروشگاه را غارت کردند ولی اهالی آن جا فداکارانه شیر و پنیر و .. یخچال خود را در فروشگاه قرار دادند! افراد مورد نظر در حال ذخیره برای روز مبادا هستند!

غرب وحشی که تا همین چند صدی گذشته سفیدپوستان آن با بربریت تمام بر بلندای تلی از استخوان های شکسته ی مردمان قاره ی کهن، قاره ی سیاه و سرزمین سرخپوستان، ایستاده بودند و بعد از فراغت از یک تاراج تاریخی سودای خیرخواهی پیشه کردند اما از قضا زمین ما انسان ها به گردی خود در حرکت است و هر بار تاریخ را برایمان تکرار می کند و دموکرات های چشم آبی را در حال کتک کاری برای دستمال توالت به اجدادشان که سال ها برای ذغال سنگ، طلا، نفت و... خون ها ریختند پیوند می زند.

اما از آن حادثه، داستانی افسانه ای نصیب نسل های بعدی آن قربانیان شد و نام منورالفکر را به خود گرفتند و در پیج های مجازی خود قهوه نوشان در کنار یک جلد کتاب ناخوانده از داستایوفسکی برای ملل در حال توسعه نسخه ها پیچیدند.

لیبرال ها سال ها می گفتند اگر فاجعه ای رخ دهد این ملت هایی که دولت هایشان را زعم خود می دانند نابود می شوند اما از قضا سرکنگبین صفرافزود روغن بادام خشکی می نمود...

حال ما هستیم و بحران عالم گیر کرونا که فاجعه ها خلق می کند اما گاه باید به ستایش فجایع نشست چرا که قرار است حقیقت را جایگزین اوهام کنند. بله حقیقت جهان

این است که تمام آن هایی که داستانتان هایشان پتکی بر سر مردم اقتصادهای در حال توسعه بود، اسلحه به دست و با چک و لگد در سوپرمارکت ها خود را مهیبی بروز قحطی کردند؛ دولتمردانشان نیز به به تاراج محموله های ماسک و کیت دوست و دشمن از آلمان و ایتالیا گرفته تا

استاد سخن و سعدی دوران ما، نادر ابراهیمی، در کتاب یک عاشقانه ی آرام که حیات دو انقلابی عاشق پیشه را روایت می کند، برای راحتی خیال خود شریاطی را وصف می کند که جایی برای غم و عصبانیت در آن وجود نداشته باشد.

زن به مرد می گوید بیا در مه قدم بزنیم. وقتی که در مه هستیم، همه چیز غیر واقعی می نماید و فکر می کنیم آن روشنفکران به خیانت دائمی خود مشغول نیستند و اسباب ظلم و جور وهمی بیش نیست.

بله روشنفکرانی که از قضا بریده از عالم کبریا، محبوس در سیاره ی خاکی شده اند؛ پیرامون خود را جز با آب، خاک و آتش معنای نمی بخشند؛ همواره در تلاش هستند تا نهیلیسم واگیر دار خود را در فضا پراکنده کنند و در کنار هر عشق و محبتی خواهان علامت سوال و جدال های فلسفی بی انتها هستند. آنان که رسالت زمینی شان ایجاب می کند غم مستولی شده بر اذهان خود را به تمام عالم امکان سرایت دهند.

بله همانطور که نادر نوشت عشق به دیگری حادثه است و عشق به وطن ضرورت و عشق به خدا تلفیقی از ضرورت و حادثه و این همان اکسیر نادری است که

روشنفکران تا ابد، محکوم به محرومیت از آن شده اند.

همان هایی را وصف می کنیم که قلم هایشان جز به سیاه نمایی از وطن بر سپیدی کاغذ رقص نکرد و زبانشان جز به بدگویی از وطن نچرخید.

یادآور کسانی هستیم که میراث دار افسانه های خیالی مردم دوستی هستند و به خودپسندگی های تکراری اسیر شده اند.

همان هایی که اوهام تمدن و دموکراسی غرب وحشی را بر سر ما می کوبند

◀ **این بار غرب وحشی که تا همین چند صدی گذشته سفیدپوستان آن با بربریت تمام بر بلندای تلی از استخوان های شکسته ی مردمان قاره ی کهن، ایستاده بودند و بعد از فراغت از یک تاراج سودای خیرخواهی پیشه کرده بودند؛ به دموکرات های چشم آبی در حال کتک کاری برای دستمال توالت را به اجدادشان پیوند می زند.**

◀ **در این جا، دولت به دزدی ماسک و کیت از همسایگان مشغول نشد و مردمانش به تبعیت از امیر ازلی و ابدی خود شبانگاه روغن و گوشت به دست، آهسته از کنار محله های جنوب شهر گذشتند. اینجا این رزمایش همدلی خط پایانی است بر اوهام روشنفکرانی که عقب افتادگی ابدی خویش را به دست توانای ملت مقتدر اما مظلوم و همواره در فشار نسبت می دادند.**

کرونا و مسؤلیت پذیری اجتماعی

آیا می توان « در خانه ماندن » را معیار مناسبی برای تحلیل میزان مسؤلیت پذیری جامعه دانست؟

بهار سعیدی

خانه بمانیم» ایجاد نشده و تامین اقتصادی خانوارها محقق نشود، نمیتوان رفتار اعضای این خانوارها را به عنوان معیاری برای مسؤلیت پذیری اجتماعی ارزیابی نمود.

اما می توان رفتار بخش دیگری از خانواده ها که مشکل ویژه معیشتی نداشته اند را تا حد زیادی مثبت ارزیابی کرد. مثلاً به نظر می رسد، برخی عادات رفتاری چون دست دادن که در فرهنگ مردم ایران نهادینه شده است، به راحتی کنار گذاشته نشود؛ در حالی که شاهد هستیم از انجام این عادت در ایام کرونا چشم پوشی شده است و با بعید به نظر می رسد که مردم حاضر شوند تا به راحتی از دیدار با بزرگان در روز عید اجتناب کنند ولی واقعیت این است که بخش اعظم جمعیت ایران این تغییر رفتار و حتی میتوان گفت که این تغییر فرهنگ را محقق کردند و این قابل ستایش است.

اما نکته ای که وجود دارد این است که این تغییر رفتار انعکاس چندانی در رسانه ها و نیز در افکار عمومی نداشته است. یعنی معدود رفتارهای نامناسب شهروندان در مقایسه با تغییرات رفتاری مثبت آنها جلوه بیشتری در افکار عمومی داشته است.

شاید این نیز یکی دیگر از ویژگی های فرهنگی جامعه ماست که لازم است در شرایط کنونی برای تغییر آن نیز فکری کرد.

امنیت، سلامت و دوست داشتن خانواده در رسانه ها، پوسترهای تبلیغاتی، صدا و سیما، بیلبورد ها، شبکه های اجتماعی و... تبلیغ شد. اما عدم پابندی برخی از مردم به این شعار، مورد انتقاد قرار گرفت و مثلاً در گزارش های خبری رسانه ملی به آن پرداخته شد. این موضوع باعث گردید تا رفتار اجتماعی مردم ایران در برخورد با ویروس کرونا، رفتار قابل قبولی محسوب نشود. اما به راستی این طور است؟

مسئله شایسته توجه در این باره این است که از ۲۵ میلیون خانوار ایرانی تنها حدود ۴ میلیون خانوار کارمند دولت و مستمری بگیر تامین اجتماعی اند؛ حال اگر آن تعداد اندک خانواده های مرفه را نیز از کل خانوارها کسر کنیم، بیش از ۲۰ میلیون خانوار از قشر کارگر و بخش خصوصی هستند. بخش بزرگی از این

خانوارها با توجه به تورم ۴۰ درصد اگر بخواهند که حتی یک ماه در خانه بمانند، احتمالاً با مشکلاتی بزرگتر از کرونا مواجه خواهند شد. بنابراین، معیار در خانه ماندن زمانی می تواند برای ارزیابی رفتار این گروه مناسب باشد که دولت در مقطعی که قرنطینه عملیاتی میشود خیال این خانوارها را از مسائلی معیشتی آسوده کرده باشد. بدیهی است تا زمانی که راهبرد مناسبی برای عملیاتی کردن « در

در چند ماه گذشته ویروس کرونا جهان را در نوردید و امروز، تقریباً همه کشورها با این بیماری دست به گریبانند.

متخصصین و پزشکان اعلام کردند که علاج قطعی برای این بیماری وجود ندارد و این موضوع باعث شد تا وحشت از فراگیری بیماری بیشتر شود. بنابراین قطع زنجیره انسانی، موثرترین راه برای ریشه کردن بیماری در شرایط فعلی شناخته شد. تلاش برای قطع زنجیره انتقال و کنترل بیماری در ایران نیز تحت شعار در خانه بمانیم تبلیغ شد و از مردم خواسته شد تا مرادوات خود بایکدیگر، حضور در فضای بیرون از خانه به خصوص مکان های عمومی را به حداقل رسانند و مدتی را در خانه ها بمانند تا این بیماری به طور نسبی از بین برود.

در این میان اغلب اقتصاددانان از تاثیر کرونا بر میزان بیکاری، درآمد و اشتغال گفتند، روانشناسان از تاثیرات آن بر میزان استرس و تنش های روانی افراد صحبت کردند و سیاستمداران به تحلیل تاثیر آن بر میزان مناسبات و روابط کشورها در سطح بین المللی پرداخته اند اما در جامعه ایران بررسی تاثیرات اجتماعی آن، بیش از همه مورد توجه قرار گرفت. شعار در خانه بمانیم به عنوان مهمترین شعار روز های کرونایی ذیل سه مفهوم

◀ **به نظر می رسد، برخی عادات رفتاری چون دست دادن، به راحتی کنار گذاشته نشود؛ در حالی که شاهد هستیم از انجام این عادت در ایام کرونا چشم پوشی شده و مردم این تغییر فرهنگ را محقق کردند و این قابل ستایش است.**
اما این تغییر رفتار انعکاس چندانی در رسانه ها و نیز در افکار عمومی نداشته و معدود رفتارهای نامناسب شهروندان در مقایسه با تغییرات رفتاری مثبت آنها جلوه بیشتری در افکار عمومی داشته است.

کنیزک بیمار، غرور بشر و فراموشی خدا

چندی است جهان دچار ویروس کرونا شده است و برای نجات خود به هر ریسمانی چنگ می اندازد. حتی ریسمان معنویت؛ همان که به دورش انداخته بود!

ام البنین وکیل زاده

حال نیز، با گرفتار شدن جهان به ویروسی به نام کرونا جهان دچار بحرانی شده و در خلال این بحران توجه او به این مسئله جلب شده است که اگر قرار بود انسان مدرن و یا دانش تجربی او، جای خدا را بگیرد، چگونه است که برای ویروسی اینچنین کوچک، حتی بزرگترین قدرت های مادی هم بالاجبار خدا را میخوانند و دست به دعا بر میدارند؟ امروز داستان کرونا همان داستان فراموشی خدا و غرور علمی بشر است.

کرونا موجب شد نه تنها از جوامع سنتی که از سکولارترین جوامع بشری صدای

تضرع و مناجات برخیزد. کرونا بار دیگر اشاره کرد که دین و دانش دو بال برای پرواز بشرند که هر یک بدون دیگری راه به جایی نمی برد.

علم و دین دو عنصر تمدن سازند که همیشه، بخصوص در بحران ها، بیشتر به هم نیازمندند. وقتی حتی WHO یا همان سازمان جهانی بهداشت به این امر تاکید می کند که سلامت جنبه های مختلفی دارد و فرد باید به آن رسیدن را نادیده گرفت و آن را انکار کرد؟

خدا و مذهب، او را دچار بحران می کرد. اما انسان و جهان بعد از انقلاب صنعتی، گرفتار غرور شدند؛ به طوری که به تدریج دانش را بر جای خدا قرار دادند و هر چه دانش تجربی بشری پیش می رفت، جای خدا نیز تنگ تر می شد.

بعدها دیدگاه کنت، مزید بر علت گردید و موجبات تقدس زدایی از هستی و انسان را فراهم ساخت. کنت بر این باور بود که سرگرم شدن به مفاهیمی همچون خدا، انسان را گرفتار رکود علمی کرده است.

او با تقسیم ادوار گذشته تاریخ بشر، این دوران را دین انسانیت نام نهاد. انسانیتی که فقط بر محور دانش

تجربی حرکت می کرد و علوم انسانی نیز با همین روش اعتبارسنجی می شدند.

با وجود پیشرفت های حیرت انگیز بشر در علم و دانش تجربی، متأسفانه انکار نقش خدا در زندگی، جامعه بشری را دچار بحران معنویت کرد (که البته ریشه بسیاری از بحران های امروز را باید در بحران معنویت و نبود نقش خدا در زندگی دانست).

مولوی در دفتر اول خود داستانی نقل می کند که بسیار شنیدنی است.

ماجرای این قرار است که پادشاهی دل در گرو عشق کنیزی می بندد اما معشوقه، بیمار می شود. پادشاه، طبیبان حاذق را گرد می آورد و از آن ها می خواهد که در درمان کنیز از هیچ تلاشی فروگذار نکنند. پزشکان نیز با غرور مدعی می شوند که علم مسیحایی دارند و برای هر رنج و دردی، درمانی.

طبیبان که خدا را فراموش کرده بودند برای درمان بیمار ناتوان می شوند پس به ناچار خود پادشاه برای تضرع به درگاه خداوند، به مسجد رو می آورد.

در دوره های تاریخی نیز تا پیش از انقلاب صنعتی، متفکران جهان، بخصوص پیروان ادیان الهی، همه پدیده های جهان را در ارتباط با خدا فهم می کردند. آن ها جهان و پدیده های آن را در چارچوب نظام آفرینش مطالعه کرده و با توسل به برهان های عقلی، به خدای جهان و هستی معترف بودند.

این نوع نگاه به هستی، به دانش بشر مخصوصاً دانش تجربی جهت می داد؛ گاه از گرفتاری بشر به بحران می کاست و گاه نیز برعکس، فهم ناقص و نادرست از

◀ **کنت بر این باور بود که سرگرم شدن به مفاهیمی همچون خدا، انسان را گرفتار رکود علمی کرده است. او با تقسیم ادوار گذشته تاریخ بشر، این دوران را دین انسانیت نام نهاد. محور دانش تجربی حرکت می کرد و علوم انسانی نیز با همین روش اعتبارسنجی می شدند.**

◀ **وقتی حتی WHO یا همان سازمان جهانی بهداشت به این امر تاکید می کند که سلامت جنبه های مختلفی دارد و فرد باید به آن رسیدن به آن باید به طور مناسب به جنبه های زیستی و روانی و اجتماعی و معنوی خود توجه کند؛ آیا باز هم می توان معنویت را نادیده گرفت و آن را انکار کرد؟**

نشانه‌های سوی دیگر است و حال نوبت انتخاب است! البته ممکن است گفته شود علم و انسان مدرن بر همین کرونایم غالب خواهد آمد و لذا جایگاه علم نه تنها تثبیت خواهد شد، بلکه متافیزیک حاصل از آن و حذف خدا از دنیا تشدید میشود؛ اما حتی اگر کرونا مهار شود، آیا واهمه و ترس بشر از بحران‌های غیرمترقبه مشابه کرونا در آینده و تنهایی او در مقابل این سوانح و حوادث به خودی خود تسکین خواهند یافت؟

برای پاسخ دادن به این سوال شاید بد نباشد نقل قولی از رهبر انقلاب آورد که برای بشر، معنویت یک غذا و تغذیه روحی است. و البته انسان رانمی توان از غذای خود محروم نگه داشت.

خویش و رجوع به سرشت انسانی، بدون نیاز به استدلال‌های عقلی و روش‌های علمی نیز، از راه دل و با علم حضوری و بی واسطه هم می‌تواند به سوی مبدأ راه بییماید و آرامش بیابد. انسان به لحاظ آفرینش، محدودیت پذیر نیست و در طلب کمال مطلق است زیرا در درون خود احساس می‌کند که به موجوداتی فانی نمی‌توان تکیه کرد و نمی‌توان همیشه با آنها آرامش گرفت. همچنین با شیوع غیر قابل تصور این ویروس در جهان، بیش از پیش دو تفکر خداگرایایی دینی و فردگرایی لیبرالیستی غرب به صورت عریان و بدون سانسور واقعیت خود را به مردم دنیا نشان داده‌اند و مردم با واقعیت این امر روبرو شده‌اند که ایثار، فداکاری، از خودگذشتگی، انفاق، نوع دوستی و انسان دوستی از شاخص‌های اصلی یک طرف و خودخواهی و غارت و دزدی و فلاکت و بیچارگی از

خود توجه کند؛ آیا باز هم می‌توان معنویت را نادیده گرفت و آن را انکار کرد؟ اکنون با ناتوانی فناوری در برابر یک ویروس و احساس تنهایی انسان از خلاء معنویت، انسان سرگشته از علم و تمدن غرب اکنون بیش از هر زمان دیگر به دنبال یک منجی و گشودن راهی به سوی خداست که پاسخگوی نیاز به آرامش در نهاد ناآرام او باشد و بار دیگر انسان، به خصوص انسان غربی، در حال برگشت به خدا و معنویت است. زیرا نمی‌توان فطرت و نیازهای فطری را انکار کرد و انسان به صورت فطری گرایش به خدا و معنویت دارد. این جزو اقتضائات ذاتی و سرچشمه گرفته از سرشت انسانی خداپاور، خداجو و متکی بر یک مبدأ و قدرتی بالاتر و بزرگتر است. همچنین امروزه حس نیاز اعتماد به موجودی نامتناهی و عالم بر همه چیز برای انسان پررنگ شده است. بر خلاف تصور برخی، آدمی با بازگشت به خویشتن

ویروس دنیا پیما

چگونگی برخورد فرهنگ‌ها با ویروس کرونا

فائزه اسماعیلی

در این ایام کرونا سوالات بسیاری ذهن‌ها را درگیر می‌کند.

یکی از سوالات در رابطه با تعطیلی مساجد و حرم‌های معصومین (ع) است. این که چرا درها را به روی مردم بسته‌اند؟ چرا اجازه نمی‌دهند که مردم از آن مکان‌های مقدس شفا بگیرند؟

مقدمه‌ای که میشود برای این موضوع در نظر گرفت بحث تعارض بین علم و دین است.

آیا دین واقعاً با علم در تعارض است؟

در بسیاری از آیات قرآن از جهان آفرینش نام برده شده، از واژه‌های پرکاربرد تعقلون، یعملون استفاده شده و همچنین روایات بسیاری در زمینه علم و دانش بیان شده است.

مثل روایتی از پیامبر اکرم (ص) که می‌فرمایند: دانش را فرا گیرید گرچه در چین باشد.

از طرفی در قرآن کریم اعجازهای بسیاری آمده که بشر تازه به آن دست پیدا کرده است؛ البته هدف نهایی آن هدایت بشری است و آموزه‌های آن قطعی و بدون تعارض است. در حالی که علوم تجربی سرشار از تغییر و گاهی در تعارض با هم هستند و یقین آور نیستند.

سوال اینجاست که با این وجود باید به سوی این مکان‌های مقدس دینی رفت اما باید بگوییم که این مکان‌های مقدس از عالم ماده تبعیت می‌کنند و در واقع نماد و وسیله‌ای برای ارتباط معنوی با خداوند متعال هستند.

زیانی به جان انسان‌ها مخالف است و در این خصوص باید از گذرگاه عقل بنگریم.

زمانی امیرالمؤمنین بر روی دیواری تکیه کرده بودند که متوجه می‌شوند دیوار شکسته است و از آنجا بلند می‌شوند.

خب در اینجا امام (ع) عقلایی رفتار کردند.

پیشروایان دینی تعدیل‌کننده رفتارهای جامعه هستند. مثلاً گاهی مردم به بیماری‌های مسری بی‌توجه بودند که در آنجا پیشروایان دینی مردم را به رعایت بهداشت سفارش می‌کردند و گاهی مردم بیش از اندازه به بیمارارن حساسیت نشان می‌دادند تا جایی که آنان را به انزوای مطلق می‌کشاند که در آنجا معصومین (ع) با توصیه‌ها مانع این حساسیت می‌شدند.

به امید این که همگی بتوانیم با انتخاب سبک زندگی صحیح و عاقلانه زندگی سرشار از سلامت در کنار معنویت داشته باشیم

پس با این وجود تحت تاثیر شرایط ماده قرار میگیرند. بنابراین اماکن مقدسه تابع شرایط هستند و اینکه عده‌ای شفا می‌گیرند مربوط به عالم معنویت است. اینگونه نیست که شخصی سمی را بخورد و بعد درخواست شفا کند یا در واقع کاری خلاف عقل انجام دهد و بعد انتظار شفا و معنویت داشته باشد. این مصداق

درباره کرونا نیز اینگونه است که باتوجه به شرایط موجود باید مراقبت کرد. در ادامه برای روشن تر شدن موضوع بهتر است به سیره معصومین (ع) بنگریم.

اهل بیت (ع) هنگامی که دچار بیماری می‌شدند در کنار دعا از علم و داروهای آن زمان استفاده می‌کردند و طبق فرموده امام علی (ع) بزرگترین نعمت عافیت و تندرستی است.

شما آن را برای دنیا و آخرت خود غنیمت بشمارید. بر این اساس دین از هرگونه ضرر و

◀ **مقدمه این بحث، بحث تعارض بین علم و دین است. آیا دین واقعاً با علم در تعارض است؟ در بسیاری از آیات قرآن از جهان آفرینش نام برده شده، از واژه‌های پرکاربرد تعقلون، یعملون استفاده شده است.**

کرونا و آینده علمی ایران

نگاهی بر سیر تحول علوم در ایران

زهرا نورزاده

عقب ماندگی علمی و فناوری ایران در دوران ستم شاهی، برای ایرانیان با آن سابقه‌ی فرهنگی و تمدن کهن آزار دهنده بود.

غلبه بر این عقب ماندگی، عبور از مرزهای دانش و دستیابی به پیشرفته‌ترین فناوری‌ها با هدف ایجاد تمدن نوین اسلامی، از آرمان‌های اصیل انقلاب اسلامی است.

پیشرفت‌های ایران در حوزه‌های علمی در سال‌های اخیر، تعجب کشورهای غرب را برانگیخت و آنها را به شدت نگران کرد و این نگرانی‌ها سبب تشدید تحریم‌ها شد و باعث شد که آنها تمام تلاششان و انرژی‌شان را برای متوقف کردن پیشرفت ایران در موضوعات علمی و فناوری به کار بندند.

ارتقای سطح علمی جامعه

پیش از انقلاب اسلامی، علی‌رغم هیاهوهای زیادی که در تبلیغ رشد فرهنگ کشور و مبارزه با بی‌سوادی می‌شد، درصد زیادی از مردم حتی در شهرهای ایران بی‌سواد بودند.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی با برپایی نهضت‌های سوادآموزی و تلاش مراکز آموزشی، با وجود جنگ تحمیلی و مشکلاتی که برای کشور وجود داشت، میلیون‌ها نفر با سواد شدند. بر پایه‌ی همین موفقیت‌های چشم‌گیر بود که مرکز فرهنگی سازمان ملل (یونسکو) در سال‌های

گذشته، چندبار ایران را به عنوان یکی از موفق‌ترین کشورهای جهان در مبارزه با بیسوادی مطرح کرد.

موارد زیر پیشرفت علمی ایران بعد از انقلاب اسلامی است:

۱. افزایش نرخ باسوادی
۲. رشد تعداد دانشگاه‌ها و مدارس
۳. رشد بیست و پنج درصدی دانشجویان
۴. افزایش پژوهش و تحقیق
۵. رتبه اول علمی (مقالات) در منطقه و رتبه شانزدهم در جهان

۶. رتبه شانزدهم در ثبت اختراعات فناوری نانو

نانوتکنولوژی مطالعه ذرات در مقیاس اتمی برای کنترل آنهاست. هدف اصلی اکثر تحقیقات نانوتکنولوژی شکل‌دهی ترکیبات جدید یا ایجاد تغییراتی در مواد موجود است.

فناوری نانو یکی از معدود فناوری‌هایی است که در دوران پیش از انقلاب اسلامی، حتی در سطح دنیا نیز مطرح نبود؛ اما نکته قابل توجه این است که از زمان ظهور این فناوری در دنیا، جمهوری اسلامی ایران نیز به موقع با فناوری نانو همراه شد و امروزه به درجه‌ای از پیشرفت رسیده که هم‌اکنون ایران ششمین کشور پیشرو دنیا در زمینه تولیدات فناوری نانو است. علم نانو تحولات بزرگی را در جهان ایجاد کرده و در ایران این نوع علم از جایگاه و موقعیت خوبی برخوردار شده است.

با توجه به حوزه‌های کاربردی نانو از قبیل تولید انبساط دارو، تشخیص بیماری‌ها، سم‌زدایی از آب، افزایش بهره‌وری در کشاورزی، انبساط و نگهداری محصولات کشاورزی و مواد غذایی، کنترل آفات و سالم‌سازی هوا، در آینده آثار این دستاوردها در زندگی مردم قابل لمس خواهد بود. در حال حاضر، ۳۳۰ قلم محصول در حوزه فناوری نانو ایران تولید شده است که این محصولات به ۱۵ کشور صادر میشود.

عقب ماندگی علمی و فناوری ایران در دوران ستم شاهی، برای ایرانیان با آن سابقه‌ی فرهنگی و تمدن کهن آزار دهنده بود.

غلبه بر این عقب ماندگی، عبور از مرزهای دانش و دستیابی به پیشرفته‌ترین فناوری‌ها با هدف ایجاد تمدن نوین اسلامی، به عنوان یکی از آرمان‌های اصیل انقلاب اسلامی مطرح شد.

فناوری هسته‌ای

در حوزه فناوری هسته‌ای، ایران بعد از پیروزی انقلاب و به خصوص در سال‌های اخیر گام‌های بزرگی برداشته است.

جمهوری اسلامی به رغم تمام سختی‌ها و کارشکنی‌ها به ویژه در بعد سیاسی از سوی غرب و دیگر محدودیت‌ها در ابعاد مختلف هسته‌ای اعم از ساخت‌وساز، تأسیسات ساختمانی، ابزارری و فناوری‌ها و هم‌اکنون در کشف قوانین علمی جدید هسته‌ای، به موفقیت‌ها و

پیشرفت‌های قابل توجهی رسیده است. ایران در دنیا جزو ۱۳ کشور دارنده چرخه سوخت هسته‌ای است که اکتشاف اورانیوم، استخراج، تولید کیک زرد و تبدیل آن به گاز «UF6» در حوزه تولید سوخت و مجتمع‌های سوخت در آن صورت می‌گیرد.

فناوری فضایی

حوزه هوا و فضا یکی دیگر از حوزه‌هایی است که ایران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و در سال‌های اخیر پیشرفت‌های خیره‌کننده‌ای در آن داشته است؛ به گونه‌ای که در سال‌های اخیر بنا به اظهار نظر مؤسسه معتبر جهانی فوتون، ایران یکی از قدرت‌های نوظهور در عرصه فناوری هوا و فضا و یازدهمین کشور از نظر توسعه در عرصه فناوری فضایی است. همچنین ایران در جمع یازده کشور دارای فناوری پرتاب ماهواره قرار دارد.

بر اساس گفته رئیس مرکز ملی فضایی ایران، منوچهر منطقی، ایران در زمینه پرتاب و زیرساخت‌ها و همچنین در بخش‌های ناوبری و علوم اکتشافات رتبه دوم و در بخش سنجش از راه دور و بخش فناوری‌های ماهواره رتبه پنجم را از آن خود کرده است.

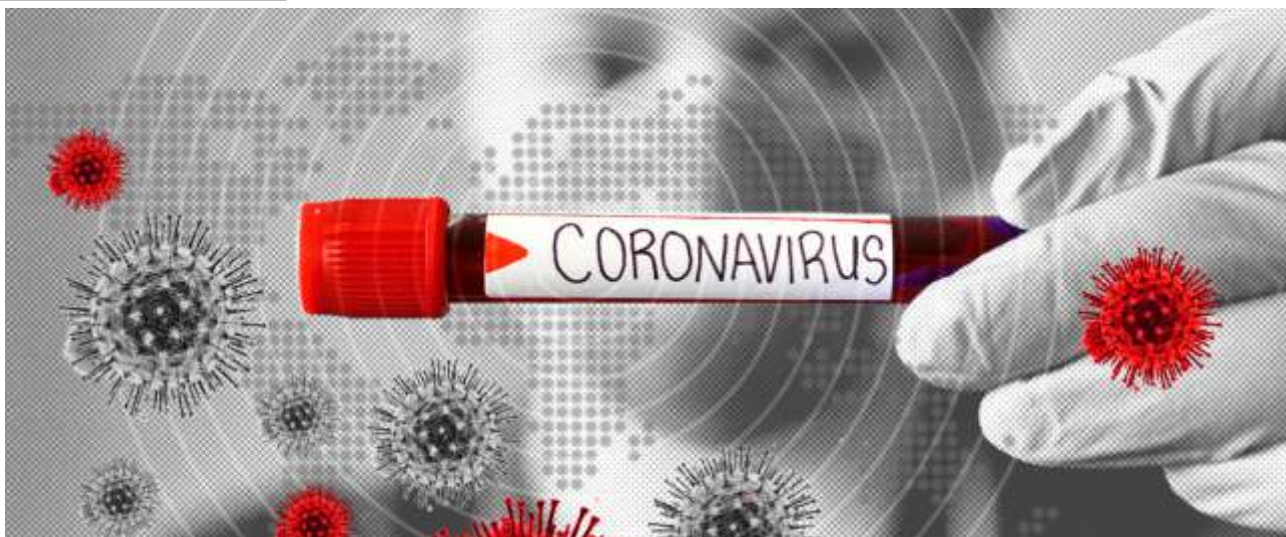
فناوری سلولهای بنیادی

سلول‌های بنیادی، توانایی خودنوسازی و تمایز به انواع سلول‌ها از جمله سلول‌های خونی، قلبی، عصبی و غضروفی و بازسازی و ترمیم بافت‌های مختلف آسیب دیده بدن را دارند.

هم‌اکنون ایران در میان کشورهای متبحر در زمینه تحقیقات سلول‌های بنیادی پرتوان، جزو ۱۰ کشور برتر جهان و رتبه نخست در منطقه قرار دارد. محققان ایرانی توانسته‌اند با درایت و تلاشی در خور تحسین، پیشرفت

پس از پیروزی انقلاب اسلامی با برپایی نهضت‌های سوادآموزی و تلاش مراکز آموزشی، با وجود جنگ تحمیلی و مشکلاتی که برای کشور وجود داشت، میلیون‌ها نفر با سواد شدند. بر پایه همین موفقیت‌های چشم‌گیر بود که مرکز فرهنگی سازمان ملل (یونسکو) در سال‌های گذشته، چندبار ایران را به عنوان یکی از موفق‌ترین کشورهای جهان در مبارزه با بیسوادی مطرح کرد.

آینده عرضه می شود. به گفته ی میثم نورمحمدی این داروها در زمره داروهای ضد ویروسی قرار دارد و به طور مشخص در زمره داروهایی است که در کشورهای دیگر نیز روی بیماران مبتلا به کرونا جواب داده است. البته هنوز دارویی برای درمان قطعی بیماران مبتلا به کرونا ساخته نشده است، اما تلاش می شود با ساخت داروهایی که به آن اشاره شد، این بیماری به طور نسبی کنترل و درمان شود. تمام شرکت های دانش بنیان در صدد هستند تا قدمی در جهت رفع این بیماری بردارند و امید است که بعد از این چالش که کرونا برای علم دنیا به وجود آورد، شاهد رشد روز افزون ایران در زمینه ی پزشکی و درمان باشیم.

زمینه سلول های بنیادی در جمع کشورهای مطرح این حوزه قرار بگیرد که این در پیش از انقلاب بی سابقه بوده است.

علم و کرونا

تلاش برای پایان دادن به بحرانی که این روزها به واسطه ورود ویروس کرونا به کشور ایجاد شده، همچنان ادامه دارد و در این شرایط فعالان کادر پزشکی و درمانی کشور به عنوان مدافعان سلامت در خط مقدم مبارزه با این ویروس هستند. شرکت داروسازی ابوریحان سعی در فرموله کردن سه داروی دیگر برای کنترل و درمان ویروس کرونا دارد که پس از تکمیل مراحل تحقیق و تولید در فروردین واردیبهشت سال

های خوبی در این زمینه داشته باشند. آنها توانسته اند از سلول های بنیادی حتی در پیوندهای مغز و استخوان، پوست و ترمیم بافت آسیب دیده قلب استفاده کنند.

استفاده از این سلول ها در پیوند قرینه چشم، تکثیر سلول های بنیادی بندناف به منظور درمان سرطان یا صدمات بافت قلب، عصب و سلول های استخوانی، ترمیم ضایعات نخاعی، شبیه سازی و تولید سلول های بنیادی جنین، از جمله دستاوردهای بزرگ کشور ما در عرصه فناوری های نوین است.

هم اکنون سلول های بنیادین جنینی و علم شبیه سازی نیز در کشور به دانشی بومی تبدیل شده است و شبیه سازی حیواناتی چون بز، گوسفند و گوساله در سال های اخیر باعث شده ایران در

مقابله با کرونا به سبک جهان سومی ها

پریسا تیموری

با همه ی این احوالات و مشکلاتی که این میهمان ناخوانده با خود به سوغات آورده است نوع مواجهه ی مردم ایران با این بحران شایسته ی تقدیر است. درست در همان روزهایی که مسئولان دست اندر کار در وزارت بهداشت و سایر بخش ها جلسات و نشست های متعددی را برای چاره اندیشی مقابله با این ویروس تشکیل می دادند رفته رفته پای ستادهای مردمی در استان های مختلف برای کمک به مسئولان نیز به این مقوله باز شد.

با شیوع ویروس کرونا مردم ایران با حضور در پایگاه های بسیج، مساجد، حسینیه ها، سالن های تئاتر و... حرکت جهادی خود را برای شکست ویروس کرونا آغاز کرده اند.

بسیاری از زنان و مردان، پیر و جوان با تهیه میوه، خشکبار و عسل برای بیماران، نیازمندان و کادرهای درمانی و پرستاران بیمارستان ها شبانه روز با شیفت بندی خالصانه درصدد کمک به هموطنان می باشند.

این خصـلت نوع دوستی مردم ایران در روزهای کرونایی است در حالی که بسیاری از کشورهای اروپایی با شیوع کرونا در کشورشان در حال غارت فروشگاه ها و زد و خورد با یکدیگر هستند.

از دسترس نبودن مواد ضد عفونی کننده و ماسک در داروخانه های کشور تا وحشت مردم از اوضاع بیمارستان ها و مرگ و میر ناشی از این بیماری و حتی عدم پذیرش این بحران توسط بخشی از جامعه و جدی نگرفتن هشدارها و عدم رعایت اصول بهداشتی.

ویروس کرونا موجب تعطیلی نهادهای آموزشی و دانشگاهی، بسیاری از برنامه های دینی و مذهبی، تعطیلی صنعت گردشگری و حتی مسدود شدن ورودی شهرها شد.

این میهمان ناخوانده آنقدر پیش رفته که حتی در های حرم رضوی نیز به روی زائران بسته و نمازهای جمعه و مساجد تعطیل شده و مراسم های بزرگ دینی به شکل هایی دیگر برگزار شدند.

اقدامی که در سده ی اخیر بی سابقه بود.

این ویروس منحوس اقتصاد کشور را تحت تاثیر قرار داده و کسبه و بازاریان را تا مرز ورشکستگی پیش برده است.

ویروس کرونا غریبه دیر آشنا تا جایی پیش رفت که با برهم زدن بازار عرضه و تقاضای مواد ضد کرونا دست دلان و واسطه ها را باز گذاشت تا یک شبه ره چندساله را طی و با جان و سلامتی مردم بازی کنند

دی ماه سال ۹۸ خبری به سرعت در جهان پخش شد. خبری که ظهور یک نوع ویروس جدید در کشور چین را مخابره می کرد.

شاید هیچ کدام از کشورها تصورش را نمی کردند که با آن سخت گیری ای که از جانب دولت چین در مواجهه با این ویروس صورت گرفت، پای ویروس به کشورشان باز شود اما پس از گذشت دو ماه همگان فهمیدند که کرونا شتر نیست که در خانه ی هر کشوری می خوابد. حتی آمریکا!

اوایل اسفندماه ۹۸ همزمان با انتخابات مجلس شورای اسلامی، خبر رسیدن این ویروس منحوس به کشورمان با مرگ دو نفر در شهر قم پخش شد.

روزهای ابتدایی ترس بود و وحشت.

راستش را بخواهید من فکر می کنم اکثر مردم با شنیدن این خبر علاوه بر ترس از ابتلاء به این بیماری به جهت ناشناخته بودن و درمان نداشتنش، ترس دیگری در وجودشان رخنه کرد و آن هم ترس چگونگی برخورد دولت و مدیریت بحرانی به اسـم کرونا بود.

در بدو مواجهه با کرونا به جهت ناشناخته بودن این ویروس و عملکرد آن تقریباً تمام دستگاه های کشور و مردم دچار یک شوک بزرگ شدند.

می کنیم. کدام آدم جهان اولی ای می تواند در شرایط اکنون ما که در عین مبارزه با کرونا تحت فشار شدیدترین تحریم ها هستیم اینقدر متمدانه و نوع دوستانه عمل کند؟! با تمام ضعف های فرهنگی ای که در برخی مسائل داریم به نسبت شرایطمان خیلی انسانیم! ما نشان دادیم که جهان سومی بودن می تواند افتخار باشد و می شود بدون دست دادن، دست به دست هم داد.

◀ **به راستی پرستاری که پا در اتاق ایزوله بیمار کرونایی می گذارد با علم بر اینکه احتمال درگیر شدنش با این بیماری فراوان است، امروز با رزمنده ای که برای بازگشایی معبر پا روی مین می گذاشت چه فرقی دارد؟**
کدام آدم جهان اولی ای می تواند در شرایط اکنون ما که در عین مبارزه با کرونا تحت فشار شدیدترین تحریم ها هستیم اینقدر متمدانه و نوع دوستانه عمل کند!؟
با تمام ضعف های فرهنگی ای که در برخی مسائل داریم به نسبت شرایطمان خیلی انسانیم!

برخی ماشین ها را در سطح خیابان ضد عفونی می کنند برخی در کارگاه ها و حتی منازل خویش مشغول تولید ماسک و توزیع رایگان آن ها می باشند و صدا البته که یاری رساندن به خانواده هایی که بر اثر کرونا کسب و کارشان دچار مشکل شده اولویت اول تمامی این گروه هاست. به راستی که این جماعت تربیت شدگان مکتب اباعبدالله حسین (ع) هستند. پرستاری که پا در اتاق ایزوله بیمار کرونایی می گذارد با علم بر اینکه احتمال درگیر شدنش با این بیماری فراوان است، امروز با رزمنده ای که برای بازگشایی معبر پا روی مین می گذاشت چه فرقی دارد؟! آری امروز اینار و جوانمردی ایران در رنگ و لباس دیگری خود نمایی می کند و آن حمایت از محرومان و اقشار مختلف جامعه در برابر کرونا است. علی ای حال با نگاه به نوع مواجهه ی مردم کشورهای مختلف در برابر کرونا و وضعیت اولی که خیلی هایمان دوست داریم به آن جا مهاجرت کنیم یک روز از ترس قرنطینه واکنشی را نشان دادند که ما اکنون ملایم ترش را هنگام تحریم ها انجام می دهیم و به خاطرش خودمان را تحقیر

وقتی صاحبان املاک تجاری به دلیل تاثیرات منفی بازار از کرونا اجاره اسفندماه مستاجران خود را می بخشند انسانیت را به معنی واقعی کلمه فریاد می زنند. کرونا اگر چه در نظر همه ما اژدهایی است که باید گردنش شکسته و کمرش خم شود اما با همه بی مهری هایش و همه خانه نشینی که به دنبال داشته، دل های بسیاری را به هم نزدیک نموده است. حضور مخلصانه و مجاهدانه ی طلاب و روحانیون در خط مقدم مبارزه با کرونا و کمک به کادر درمانی در بیمارستان ها خود وسیله ای شد جهت آشتی و از بین رفتن فاصله ای که میان مردم و روحانیون در چند سال گذشته به جهت تبلیغات سوء به وجود آمده بود. این روز های کشور و حضور خودجوش و متحدانه ی مردم در هر مقام و سنی یادآور روزهای دفاع جانانه ی مردم در هشت سال جنگ تحمیلی است. امروز هم مانند دفاع مقدس هر کس به میزان توان و بضاعت خویش در این جنگ همراه است. این روزها شاید مراسم های هیئت ها لغو شده باشد اما هیئت ها تعطیل نیستند و اتفاقا پایگاه ها و مراکز مردمی مقابله با کرونا همین هیئات و حسینیه ها هستند. برخی به شستشوی معابر، خیابان ها، ادارات و نهادها و کوچه پس کوچه می پردازند.

گاه و کوه

خنده کودکی فقیر در عکس، خیره کننده تر از تاج شاهان است

فاطمه علیزادینیا

ستاد ملی کرونا

ویروس کرونا از اوایل بهمن
در ایران وجود داشته

BBC NEWS | فارسی

پمپئو در جمع خبرنگاران حاضر شد و مقامات ایرانی را به پنهان کاری درباره ی ویروس کرونا متهم کرد. پمپئو با طرح چنین ادعایی اولین گام رسمی را برای کلیدزدن پروژه عملیات روانی گسترده علیه ایران برداشت. چند روز بعد در ۱۵ اسفند ماه، برایان هوک مسئول ویژه ی وزارت خارجه آمریکا در امور ایران با تکرار سخنان پمپئو، جمهوری اسلامی را به دروغ گویی

درباره میزان مبتلایان و جان باختگان ویروس کرونا متهم میکند. به این ترتیب پروژه ی عملیات روانی علیه ایران با تاکتیک های ترکیبی «اتهام زنی»، «تکرار اتهام» و «شرمند سازی» وارد فاز جدیدی میشود.

در عرصه ی بین الملل، رسانه های آن سوی دنیا نیز با پمپئو و دستیارش هم صدا و با

◀ **یک هفته پس از اعلام رسمی اولین مرگ ناشی از کرونا در ایران، پمپئو در جمع خبرنگاران حاضر شد و مقامات ایرانی را به پنهان کاری درباره ی ویروس کرونا متهم کرد. و پروژه ی عملیات روانی علیه ایران با تاکتیک های ترکیبی «اتهام زنی»، «تکرار اتهام» و «شرمند سازی» را آغاز کرد.**

اکنون این مهم به وقوع پیوسته است. رسانه های پر قدرت دنیا خود را به ابزارهای روز آمد مجهز کرده و با به کارگیری تکنیک ها و تاکتیک های عملیات روانی و پروپاگاندا به نبرد با قلب ها و ذهن های ساکنان زمین آمده اند. کافی است یک رخداد ناشناخته در زمین پدیدار شود آنگاه رسانه ها با تمام توان خود وارد میدان شده و جهت دهی به افکار عمومی را کلید میزنند.

این روزها عملیات روانی با رمز کرونا ویروس به میدان نبرد با ایران آمده و با تکنیک ها و تاکتیک های متنوع و رنگارنگ خود قصد دارد افکار عمومی جامعه را مشوش کرده و به رفتار، گفتار و ذهنیت مردم جهت دهد.

تنها یک هفته بیشتر از اعلام رسمی اولین مرگ ناشی از کرونا در ایران نگذشته بود که وزیر خارجه ی آمریکا مایک

زمانی که جی اف سی فولر مفهوم «جنگ روانی» را در سال ۱۹۲۰ میلادی ابداع کرد شاید هیچ گاه فکر آن را هم نمی کرد روزی فرا برسد که خانه ی تک تک مردم دنیا به یک عرصه ی جنگ روانی تبدیل شود و هر فردی با گوشی هوشمندی که در دست دارد قادر باشد خاکریزهای مجازی را فتح کند، دست به عملیات روانی بزند و خیل گسترده ای از رسانه ها را با خود

◀ **شاید قریب به یک قرن پیش خارج از تصور بود که تئوری های دستکاری افکار عمومی ادوارد برنیز با کلبه ی دیجیتالی الوین تافلر و پروژه ی نظامی آرپانت (که بستر اینترنت را فراهم ساخت) در هم آمیزند و بستری نو برای وقوع جنگ ها و عملیات های پیچیده ی روانی و سایبری فراهم آورند؛**

همراه سازد! شاید قریب به یک قرن پیش خارج از تصور انسان بود که تئوری های دستکاری افکار عمومی ادوارد برنیز با کلبه ی دیجیتالی الوین تافلر و پروژه ی نظامی آرپانت (که بستر اینترنت را فراهم ساخت) در هم آمیزند و بستری نو برای وقوع جنگ ها و عملیات های پیچیده ی روانی و سایبری فراهم آورند؛ اما

به اجرای عملیات روانی علیه ایران آمدند.

رسانه‌ی سعودی «ایران اینترنشنال» از همان ابتدای کار، بر تاکتیک «ایران هراسی» متمرکز می‌شود.

این رسانه به شکل پیوسته در بخش‌های مختلف خبری خود ایران را متهم به صدور کروناویروس به بسیاری از کشورهای دنیا می‌کند. ایران اینترنشنال با انتشار عناوینی، چون «اولین مورد ابتلا به کرونا در بلاروس تایید شد. فرد مبتلا یک دانشجوی ایرانی است» یا «کویت از شناسایی دو مورد دیگر کرونا در این کشور خبرداد و اعلام کرد هر دو از ایران به این کشور سفر کرده‌اند» به تخریب وجهه‌ی هویت ایرانی پرداخته و سیاه‌نمایی علیه ایران را در پیش می‌گیرد.

مجله آتلانتیک با زدن تیتر «کروناویروس می‌تواند جامعه‌ی ایران را از هم بشکند»، تاکتیک «سیاه‌نمایی» را برای مقابله با ایران دنبال می‌کند.

گریم وود نویسنده‌ی این یادداشت در کنار انعکاس وضعیتی سیاه از داخل مرزهای ایران، مسئولان و مردم را در مقابل یکدیگر قرار داده و از تاکتیک «تفرقه افکنی» به عنوان چاشنی کار خود استفاده می‌کند. او در یادداشت خود عدم اعمال قرنطینه توسط دولت و تشویق مردم برای زیارت از شهر قم را

مهمترین عامل شیوع کرونا

عنوان می‌کند و در لایه‌های زیرین تاکتیک‌های عملیات روانی خود، به شکلی نامحسوس به تخریب دینداری و تضعیف شعائر الهی در باور مخاطب خود می‌پردازد.

خبرگزاری «رویترز» نیز طبق معمول با تیتراهای جهت‌دار خود، وارد عرصه‌ی تقابل با ایران می‌شود. پریسا حافظی تیتتر «ترس، بی‌اعتمادی و

ضد عفونی کننده در هوا در پی شیوع ویروس کرونا» را برای گزارش خود انتخاب می‌کند.

همانطور که از عنوان گزارش نیز پیداست حافظی تاکتیک «هراس افکنی» و «مایوس‌سازی» مردم را در پیش گرفته است. او از صدر تا ذیل گزارش خود می‌کوشد بذر ناامیدی و یاس را در اذهان مخاطبان خود بپاشد و چهره‌ای اسفناک و سیاه از ایران به نمایش بگذارد؛ گویی هیچ‌کجای دنیا به بلای کرونا مبتلا نشده و این تنها ایران است که در بحرانی سیاه به سر می‌برد.

«نیورک تایمز» نیز در یادداشتی تحت عنوان «پاسخ ایران به کروناویروس: غرور، پارانویا، رازداری و هرج مرج» می‌کوشد عملکرد ایران در مواجهه با ویروس کرونا را مورد تمسخر قرار داده و با تاکتیک «تحقیرسازی» و «طعن زنی» حرف خود را به کرسی بنشانند.

در سوتیتر این یادداشت که به قلم فرناز فصیحی و دیوید کیرکپاتریک به رشته‌ی تحریر در آمده، گفته شده رهبران ایران پیش‌بینی کرده بودند کروناویروسی که در چین شایع شده کشورشان را تحت تاثیر قرار خواهد داد. حال ایران پس از چین

بیشترین میزان مرگ ناشی از کروناویروس را در دنیا داراست!

از نان شب واجب‌تر!

در حقیقت، خبر، امروز گلوله‌ای است که خشاب سلاح جنگ رسانه‌ای کشورها را پر کرده است. این روزها کشورها را پر کرده است. این روزها کشورها پیش از آنکه باهم بجنگند در «جغرافیای رسانه» و

◀ رسانه‌ی سعودی «ایران اینترنشنال» از همان ابتدای کار، بر تاکتیک «ایران هراسی» متمرکز می‌شود. مجله آتلانتیک با زدن تیتر «کروناویروس می‌تواند جامعه‌ی ایران را از هم بشکند»، تاکتیک «سیاه‌نمایی» را برای مقابله با ایران دنبال می‌کند. «رویترز» نیز طبق معمول با تیتراهای جهت‌دار خود، وارد عرصه‌ی تقابل با ایران می‌شود.

«جنگ روایت‌ها» باهم می‌جنگند.

بسیاری از تحلیلگران نظامی و سیاسی معتقدند اصلی‌ترین جنگ آمریکا در عراق، جنگ «ابزار قدرت رسانه» است. تاکتیک «خبر خوب برای ما و خبر بد برای دشمن» این روزها از پرکاربردترین قاعده‌های جنگ رسانه‌ای است که غرب استفاده می‌کند. حالا در این جنگ تن‌به‌تن و نامرئی، چنین تفکر رسانه‌ای با خوانندگان و شنوندگان خبر، امن و امان کجاست و باید چه کرد؟

«سواد رسانه‌ای» و «شناخت خبری از خود» بهترین قاعده‌ای است که میتوان بکار برد. باید آگاهانه خبر بخوانیم و فن‌های مراقبت از خود در برابر اخبار بد، شامل اخبار منفی واقعی، اخبار جعلی یا به اصطلاح فیک و شایعات را بلد باشیم. این مطلب با همین هدف تهیه شده است.

خبر فقط به رسانه و خبرنگار مربوط نیست.

«سهم» مخاطب اخبار هم فقط خواندن، شنیدن و احتمالاً باز نشر آن نیست.

گاهی این سهم، سیر نزولی می‌گیرد و به «هزینه» تبدیل می‌شود.

واضح‌تر؛ اخباری جعلی و نادرست منتشر می‌شود را می‌خوانیم، بی‌خبر از دروغ، ساختگی و مهندسی شده بودن، آن را باز نشر می‌کنیم. اخباری که غالباً بار منفی دارند، «یأس» و «ناامیدی»، «ترس» و «نگرانی» را القا می‌کند. «ششادی»، «خودباوری» و «امید» را کمرنگ می‌کنند.

◀ در حقیقت، خبر، امروز گلوله‌ای است که خشاب سلاح جنگ رسانه‌ای کشورها را پر کرده است.

این روزها کشورها پیش از آنکه باهم بجنگند در «جغرافیای رسانه» و «جنگ روایت‌ها» باهم می‌جنگند. تاکتیک «خبر خوب برای ما و خبر بد برای دشمن» این روزها از پرکاربردترین قاعده‌های جنگ رسانه‌ای است.

شناسایی اولین مورد ابتلا به کرونا در گرجستان؛ یک مسافر از ایران

فارسی | NEWS

مرگ دست‌کم ۳۱ راننده تاکسی در ایران در اثر ابتلا به کرونا

فارسی | NEWS

سخن میهمان

کرونا ویروس و دوگانه ناسیونالیسم و انترناسیونالیسم

رضا ماحوزی

عضو هیات علمی گروه مطالعات فرهنگی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی

شد. ترویج کلیپ های کوتاه برخی از مذهبی های طرفدار برگزاری مراسم دینی در فضای بحرانی شهرها و قرنطینه نکردن قم و تهران و بازگشت طلاب قمی به شهرستان های خود و مسافران تهرانی به سراسر کشور و در نتیجه شیوع گسترده تر بیماری علیرغم تأکید بر عدم مسافرت و به تبع آن، تحلیل های گسترده در ضدیت با مسئولان ناصادق و بعضاً روحانیون قم و فرهنگ غیر علمی برخی از مدعیان دینی و دیگر مواردی که در این ایام شکل گرفت، سبب شد تا این بار احساسات جامعه به سمت تقابل مدنی با نهاد های رسمی و نوعی ناسیونالیسم رهایی بخش سوق یابد؛ ناسیونالیسمی که رهایی را در مشارکت و اتحاد مردمی و دست های یاری غیر حکومتی جستجو می کرد.

البته این ناسیونالیسم چندان یکدست نبود چرا که در خود همین بدنه اجتماعی افرادی بودند که هشدار های رسمی و غیر رسمی را جدی نمی گرفتند. در هر صورت، این احساسات تقابلی خواستار شکل متفاوتی از برخورد با موضوع را داشت که اساساً توسط دولت و حاکمیت قابل اجرا

به کمترین میزان خود در هشتاد سال اخیر رسید. این پدیده بعضاً با احساسات منفی دولت ها و ملت ها هم همراه بود؛ احساساتی که رقبا و دشمنان پیشین خود را به حملات بیولوژیک متهم کرد و شیوع این ویروس را برنامه ای طراحی شده برای مهار رقیب دانست.

این آغاز رواج ناسیونالیسمی جدید بود که هم بر حراست از خود در چارچوب مرز های سرزمینی و اتخاذ سیاست دفاعی و حتی تهاجمی در قبال این بیماری تأکید دارد و هم از دشمن تراشی های ایدئولوژیک بهره می گیرد.

در داخل ایران این ناسیونالیسم جدید، از جانب جامعه و بعضاً در مقابل حاکمیت کل گرفت؛ ناسیونالیسمی که برخلاف الگوهای پیشین، نه بر اسطوره های تاریخی و اشتراکات زبانی و قومی و فرهنگی، بلکه بر نقد سیستم حاکمیتی و اتخاذ موضعی غیر حکومتی مبتنی است.

این موضع گیری، چند بار در قالب کمپین های نفرستان کودکان به مدرسه، علیرغم ادعای رئیس جمهور مبنی بر عادی شدن شرایط در آغاز هفته دوم و ماندن در خانه و یا حتی شفاف سازی وضعیت در برابر آمار های رسمی حکومتی به نمایش گذاشته

کرونا ویروس خیلی متفاوت از دیگر ضربه زنده هایی همچون تحریم های همه جانبه و یکجانبه بین المللی و یا حوادث سهمناک طبیعی از قبیل سیل و زلزله و حتی تصمیم های نادرست مسئولان حکومتی، کلیت جامعه را به ویژه سیاستمداران و مسئولان، نظام اداری و صنعتی و خدماتی و بطور ویژه آموزشی تحت تأثیر قرار داد؛ خیلی سریع، همه جانبه و پایدار.

این وضعیت در سطح بین المللی سبب شد تا بسیاری از کشورها سیاست ایزوله سازی ملی را در پیش گیرند.

آن ها مرز های خود را بر همسایگان بستند، رفت و آمدهای هوایی و زمینی را بسیار محدود و حتی قطع کردند، ورود کالاهای مصرفی و غیر مصرفی را محدود و تحت کنترل بسیار شدید بهداشتی قرار دادند و بسیاری از برنامه ها و همکاری های منطقه ای و فرامنطقه ای را تا اطلاع ثانوی به حالت تعلیق در آوردند.

در این فضا هر کشوری تلاش کرد گلیم خود را از گلیم های همسایه کنار بکشد تا مبادا قربانی این مهاجم ناپیدا شود.

بدین ترتیب، درها بسته شد و تعاملات بین المللی

یکدیگر خواهند آمد و با این یاری و دست یاری، تجربه ارزشمندی از تعامل جهانی را برای حراست از خود و برقراری صلح برجای خواهند گذاشت. این سویه انترناسیونالیسمی است که کرونا بر ملت ها و کشورها عرضه خواهد داشت و ضرورتاً به حوزه آموزش نیز محدود نخواهد ماند؛ سویه ای که دیر یازود در حوزه های متعدد از جمله حوزه های اقتصادی و خدماتی و آموزشی نمایان خواهد شد و در مقابل ناسیونالیسم دشمن تراش، ارتباط و دوستی و صلح میان فرهنگ ها و ملت ها و دولت ها را نوید خواهد داد. و بروس کرونا، علیرغم فروبستگی هایی که به ظاهر در عرصه واقعیت های فیزیکی داشته و آدمیان را به کنج دیوارهای خانه ها و شهرها رانده و آن ها را حبس کرده است و زمینه را برای تولد نوع جدیدی از ناسیونالیسم معطوف به حفظ و حراست سرزمینی فراهم کرده است، همچو باد بهاری گشودگی های فراوانی برای ارتباطات بین المللی خواهد داشت؛ ارتباطاتی که ملت ها و جوامع را به همدیگر نزدیکتر می کند و امکان مفاهمه و دوستی و مشارکت را برقرار می سازد تا به کمک هم، سبک جدیدی از زندگی ساخته شود که همچون اقیانوسی کشف نشده پیش روی ما بود اما تا کنون ظرفیت های آن به نحو عملی برای جایگزینی عرصه واقعیت های فیزیکی مورد استفاده قرار نگرفته بود.

دلایل متعدد عقب افتاده بود و نظام آموزشی کشور از فقدان آن رنج می برد. این رویداد خوشایند که می توان آن را آغاز انقلابی در عرصه آموزش قلمداد کرد، راهی را برای تعدیل ناسیونالیسم جدید باز خواهد کرد؛ راهی که می تواند در مقابل بسته شدن درها، پنجره ای برای ارتباط با دنیا بگشاید. این پنجره جدید منظرهای متعددی را بر نظام آموزشی ایران به طور عام و نظام آموزش عالی بطور خاص می گشاید. این پنجره نمادین و پندوز گونه، راه را برای نادیده گرفتن مرزهای سرزمینی باز می کند و زمینه تعامل و گفتگو و دوستی میان کشورها و ملت ها و گروه ها را فراهم می کند. این پنجره، پنجره صلح است و دوستی. چرا که ظرفیتی را در اختیار ملت ها و جامعه مدنی قرار می دهد که از هر گونه تصمیم دیپلماتیک حکومتی برای برقراری تعاملات میان کشورها و سرزمین ها فراتر می رود. این عرصه، عرصه آزادی است؛ آزادی ای که برای خود محتوا و ادبیات لازم را تولید می کند. بدین ترتیب، با بسته شدن درها، بالاجبار پنجره ها گشوده می شوند تا انسان ها در تعامل با یکدیگر بر بحران ها و دردهای مشترک فائق آیند. آنها به کمک همدیگر، این درد و مشابیه آن را فهم خواهند کرد و برای درمان آن، دانش و فناوری های کشف شده و پیشنهادی را بر همدیگر عرضه می دارند. بدین ترتیب، همه جهان در یافتن راه حل و غلبه بر معضلی مشترک به کمک

نمود و لذا نجات ایران می بایست از مجرای دیگر انجام می گرفت. به اقتضای شرایط پیش آمده و تعطیلی کلاسهای آموزشی در تمامی سطوح، وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معلمان و استادان را به آموزش های غیرحضوری ترغیب کردند. از آنجا که زیرساخت های کشور برای اجرای چنین برنامه گسترده و ناگهانی آماده نبود، لذا بسیاری از مدارس باز استفاده از برنامه های آموزشی تلویزیون و یا برنامه های آموزشی حاضر در فضای مجازی را مبنای کار خود قرار دادند و برخی دیگر به شیوه ای اندکی مبتکرانه تر، به گذاشتن ویدیوهای صوتی و تصویری از معلم و استاد در گروه های تلگرامی و واتسآپی و یا سامانه دانشگاه روی آوردند. در این میان بودند مدارس و دانشگاه هایی که آمادگی بیشتری برای این امر داشتند و کلاس های گروهی غیرحضوری خود را برگزار می کردند. با اینحال هر چه زمان جلوتر می رود امیدها برای ارتقاء شرایط بالاتر می رود. سرعت تجهیز مدارس و دانشگاه ها به تکنولوژی های ارتباطی اتفاق بزرگی است که در حال روی دادن است و در صورت تکمیل می تواند شکاف میان ایران و کشورهای پیشرفته را کم کند و نوید دهنده تعدد شیوه های آموزشی در آینده باشد؛ اتفاقی که چند دهه به

سبک زندگی خود مراقبتی روزهای کرونایی و سبک زندگی ضد کرونایی

هاجر خدایی

انتخاب مناسب سرگرمی‌ها نیز می‌تواند به خود مراقبتی روحی و روانی شما کمک کند؛ مثل فیلم‌هایی که نگاه می‌کنید و موسیقی‌هایی که گوش می‌دهید. نباید سرگرمی‌ها به گونه‌ای باشند که باعث افسردگی ما شوند.

توجه به ساعت خواب نیز بسیار مهم است. فراموش نکنیم که اگر شش ساعت خواب بیدار بمانیم و از آنطرف تا ظهر از رخت خواب دل نکنیم، نه تنها در طولانی مدت باعث مشکلات جسمی می‌شود بلکه نوعی بی‌خیالی و بی‌برنامه بودن را در شخصیت ما پایه‌گذاری می‌کند.

اگر کودک در خانه دارید، دقت کنید که آموزش خود مراقبتی به کودکان باید به گونه‌ای باشد که آنان را جذب کند. روشن است که استفاده از بازی و نمایش

عروسکی در انتقال نکات خود مراقبتی به کودکان بسیار مفید خواهد بود. در نهایت، فراموش نکنیم همانطور که با شستن مکرر دستها و رعایت سایر نکات بهداشتی، نگران این هستیم که نکنند این ویروس بیرحم وارد بدن ما شود، باید نگران ویروس شدن روح و روان نیز باشیم و در این مسیر، توجه به نکات روانشناسی و اصلاح سبک زندگی بسیار مهم است. به امید آنکه کرونا زودتر جمع کند و برود و لبخند روی لب‌ها پررنگتر و ماندنی شود.

دایره‌ی توجه خود خارج کنیم و به جای اینکه با آنها درگیر شویم، به کارهای مفید بپردازیم. برنامه‌ریزی دقیق بسیار مهم است و همان طور که در روزهای عادی زندگی به ما کمک می‌کند که کارهای خود را به خوبی و دقیق انجام دهیم، در این روزهای کرونایی نیز داشتن برنامه‌ای مناسب حائز اهمیت است.

به عنوان مثال اگر قبلاً یک ساعت در روز را به مطالعه اختصاص می‌دادید، می‌توانید این تعطیلی‌های پیش آمده را به فال نیک بگیرید و ساعت مطالعه‌ی خود را افزایش دهید.

از طرفی موضوعات مرتبط با مشکلات این روزها را بهتر است در برنامه‌ی مطالعاتی خود قرار دهید؛ مانند چگونگی غلبه بر استرس و نگرانی که این روزها به جان تکتک ما افتاده است.

◀ **تک تک ما توصیه‌های بهداشتی را به طور مکرر از رسانه‌ها دریافت می‌کنیم؛ اما یادمان نرود که خود مراقبتی فقط در مورد جسم نیست بلکه در مورد روح و روان نیز بسیار اهمیت دارد. شرایط ویژه‌ای که این روزها شاهد آن هستیم، ممکن است باعث شوند که دچار ناامیدی شویم. مثل شایعات و اخبار نادرستی که صرفاً سعی دارند تمام روزنه‌های امید را کور کنند. قطعاً اگر آنها را از دایره‌ی توجه خود خارج کرده و سعی کنیم توجهی به آنها نداشته باشیم، حال خود و اطرافیانمان را بهتر کرده‌ایم.**

این روزها ما و بسیاری از مردم جهان، میزبان مهمان ناخوانده‌ای هستیم به نام «کرونا» مهمانی که ناگهانی آمد و گویی فعلاً قصد رفتن ندارد. ویروسی که معلوم نیست چه زمانی جمع کند و برود. یادمان باشد که تک تک ما مسئولیم در برابر هر آنچه این روزها انجام می‌دهیم؛ من که این سطرها را به یکدیگر چسبانده‌ام و شمایی که چشم به این سطرها دوخته‌اید و خیلی‌های دیگر.

«خود مراقبتی» یکی از وظایف مهم ما است که در این روزها، اهمیت بیشتری پیدا کرده. خود مراقبتی عملی است که در آن، هر فردی از دانش، مهارت و توان خود به عنوان یک منبع استفاده میکند تا به طور مستقل از سلامت خود مراقبت کند و در نهایت این مراقبت فردی، هم باعث سلامت خود شخص میشود و هم به حفظ سلامت کل جامعه کمک می‌کند.

همانطور که می‌دانید، بهترین راه پیشگیری از این بیماری، رعایت بهداشت فردی و اجتماعی است؛ از جمله شستن مرتب دست‌ها با آب و صابون و پرهیز از روبوسی.

البته تک تک ما توصیه‌های بهداشتی را به طور مکرر از رسانه‌ها دریافت می‌کنیم؛ اما یادمان نرود که خود مراقبتی فقط در مورد جسم نیست بلکه در مورد روح و روان نیز بسیار اهمیت دارد.

شرایط ویژه‌ای که این روزها شاهد آن هستیم، ممکن است باعث شوند که دچار ناامیدی شویم. شایعه و اخبار نادرستی که صرفاً سعی دارند تمام روزنه‌های امید را کور کنند، از جمله مواردی هستند که باید از

چه طور سالم بمانیم!؟

فاطمه کریم دوست

کرده و زمان استراحت را برای بازیابی توان و انرژی مورد نیاز محدود کند.

تفکر مثبت داشته باشیم تا بتوانیم بهتر با ویروس مقابله کنیم. هیجان چه مثبت و چه منفی نقشی حیاتی در تعادل کارکرد سیستم ایمنی بازی می کند. بدبینی، افسردگی، اضطراب و نگرانی در مورد ابتلا به بیماری باعث کاهش سیستم دفاعی بدن شده و بدن را در مقابل

ویروس ضعیف و ناتوان میکند.

وقتی خیلی نگران هستیم و اضطراب داریم، تکنیکهای آرامسازی را انجام دهیم.

به جای نگرانی در مورد از دست دادن چیزهایی که داریم، لذت چیزهایی که داریم را ببریم و قدرشان را بدانیم.

کارهای عقب افتاده خود را که تا کنون وقتی مناسب برای انجام دادنشان پیدا نکرده بودیم، انجام دهیم.

مهمترین کار این است که امید داشته باشیم به آینده و اینکه از این بحران هم گذر خواهیم کرد. البته نه امید

پوشالی بلکه امیدی همراه با رعایت نکات بهداشتی و همچنین افزایش صبر و تاب آوری در مقابل استرس ناشی

از ویروس.

بنابراین نگاه افراد جامعه به تعطیلات اجباری و قرنطینه باید به نگرشی مثبت ولذت بردن در کنار اعضا خانواده

تبدیل شود و نه دامن زدن به استرس های موجود به خصوص از طریق خواندن اطلاعات از منابعی که معتبر

نیست و تا حدودی زاینده ی تفکرات بیمارگونه برخی افراد است.

در پایان بانجام دادن راهکار های ساده مثل خواب به موقع و وعده غذایی منظم و تغذیه مناسب، عدم زیاده

روی در مصرف دخانیات و ایجاد سرگرمی برای خود و اعضای خانواده با داشتن صبر و نشاط و رعایت نکات

بهداشتی به از بین رفتن این ویروس کمک خواهیم کرد.

شدت اضطراب زیاد می شود اضطراب می تواند رفتار ما اثر بگذارد و رفتار نیز خود ممکن است باعث بیماری یا تشدید وضعیت بیمار شود تغییرات رفتار ناشی از موقعیت اضطراب آور شرایط را برای اعضای خانواده ناسالم می کند و همچنین شوک عصبی وارد شده به افراد جامعه با شنیدن اخبار وفات افراد مبتلا، سرعت و سهولت انتشار امنیت روانی جامعه را تحت تاثیر قرار داده است.

درگیری ذهنی و فکری بیش از حد با این موضوع، باعث کاهش توان روانشناختی و به تبع آن ضعف سیستم ایمنی بدن و نتیجتاً افزایش احتمال ابتلا خواهد شد. در نتیجه یکی از عوامل تضعیف سیستم ایمنی بدن تبدیل کرونا از ویروس جسمی به ذهنی می باشد.

هر یک از ما به شکل متفاوتی به استرس و حوادثناگوار واکنش نشان میدهیم. آگاهی به نشانه های جسمیو ذهنی اضطراب

اولین قدم در مدیریت آن است. برای مثال تحریکپذیری، عصبانیت و از کوره در رفتن، بیخوابی و کابوس، ترس، خستگی،

سر درد، عدم تمرک، اسپاسم عضلانی، تپش قلب، و حالت تهوع و سایر مشکلات گوارشی از علائم اضطراب است.

از خواندن اخبار در حضور کودکان خودداری کنیم چرا که آسیب روانی وارد شده به کودک که درکی از شرایط موجود ندارد باعث

تضعیف سیستم دفاعی او می شود و همچنین امکان دارد تا دوران بزرگسالی همراه او باشد و باعث به وجود آمدن اختلال

های اضطرابی در بزرگسالی او شود.

برای مقابله با اضطراب ناشی از کرونا به نکات زیر توجه کنیم: رعایت نکات بهداشتی

بدانیم که این شرایط، گستره ای جهانی داشته و مردم سراسر دنیا با آن درگیر هستند، پس مختص شخص یا خانواده ما نیست.

لازم است در جریان اطلاعات و اخبار روز باشیم، مواجهه با اخبار به ویژه از منابع غیر موثق و در فضای مجازی را محدود کنیم.

چک کردن مکرر شبکه های مجازی می تواند استرس را بیشتر

حالا که جهان در قرنطینه اجباری فرو رفته و هر روز بشر با چالش های جدیدی روبرو می شود، باید چاره های جدید هم اندیشید.

بهداشت روانی یعنی داشتن احساس آرامش امنیت درون و به دور بودن از اضطراب استرس و تعارض های مزمن.

طبق تعریف بالا در این روزها که جهان گرفتار ویروس کرونا شده سلامت روانی افراد جامعه به خصوص کودکان

به خطر افتاده و کرونا علاوه بر ویروس جسمی به ویروس ذهنی روانی تبدیل شده است.

این بحران باعث شد که سبک زندگی افراد تغییر کند و امکان به وجود آمدن برخی تنش ها در خانواده را فراهم

کند. قرنطینه در دوران کرونا تقریباً در تمام دنیا خشونت های خانگی را افزایش داده است و دبیر کل سازمان ملل در

پیامی ویدیویی نسبت به افزایش مهلک خشونت علیه زنان در جریان قرنطینه خانگی و تعطیلی های ناشی از ویروس

کرونا هشدار داده است و در توییت خود نوشته است: از تمامی دولت ها می خواهیم که به سرعت مساله امنیت زنان

را در اولویت اقداماتشان در زمان پاندمی قرار دهند.

امکان دارد قرنطینه خانگی باعث به وجود آمدن افسردگی بشود. افسردگی ناشی از کرونا تا حدودی اجتناب ناپذیر

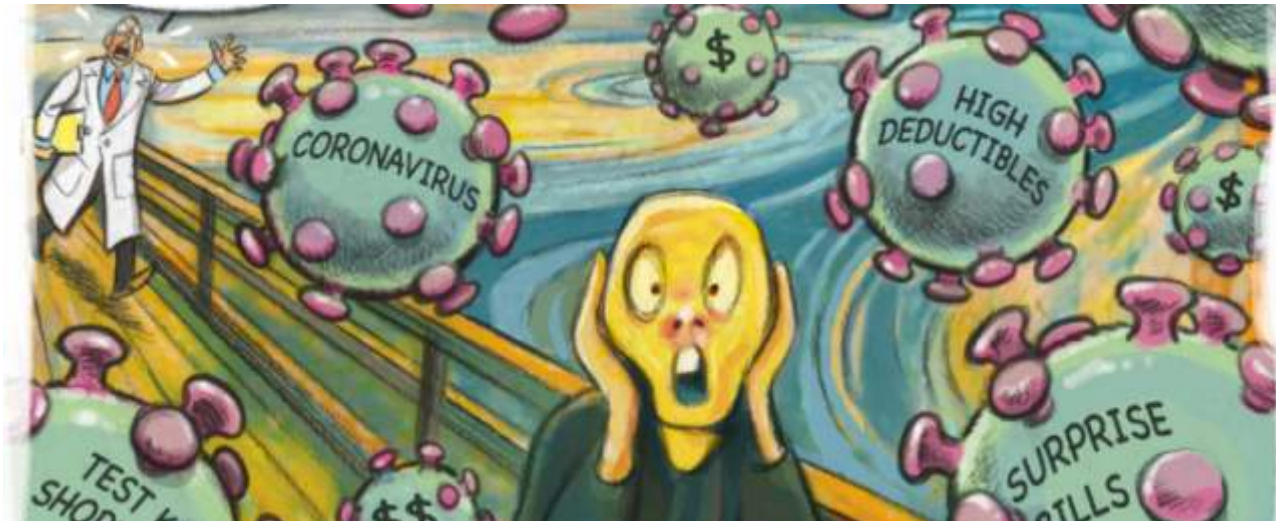
است اما باید حواسمان باشد که اضطراب و افسردگی بیش از حد نیز می تواند برای سلامتی مان بسیار مضر و

در دسرساز باشد افسردگی بیش از حد سیستم ایمنی بدن را تحت تاثیر قرار می دهد بنابراین باید از اضطراب دوری

کرده و مراقب باشیم. تنهایی و نبودن در محیط های اجتماعی گاهی اوقات می تواند مضر باشد اما می توانیم

ترس های خود را برطرف کرده و از این فرصت برای بازگشت به دنیای درونی و ارزیابی خود استفاده کنیم.

همه ما می دانیم این روزها ترس و اضطراب تقریباً جز جدایی ناپذیر زندگی فردی و اجتماعی است، اما وقتی که

رسانه ملی یا رسانه ملی

رسانه برای رساندن اطلاعات صحیح تا چه حد موفق عمل کرده است؟

مآئده نیساری

افزوده میشود، تاثیر بسزایی بر امر اطلاع رسانی در مدل های جدید با محوریت کاربر دارد. این مسئله حجم محتوای تولید شده را در جهان تا حد زیادی افزایش می دهد؛ از سویی دیگر میزان مشارکت اجتماعی کاربران را بیشتر کرده و به موازات آن آگاهی روزآمد کاربران را نیز ارتقاء می بخشد. در نتیجه ورود به عصر جامعه اطلاعاتی و تولید و گسترش رسانه های الکترونیکی و اینترنتی، مرز میان رویداد و مردم را باریکتر از قبل معرفی کرده است.

کاربرد رسانه ها اهمیت بسزایی در شکل دهی تجارب یادگیری دست اول و یا نزدیک به آن و ایجاد انگیزه یادگیری و کمک به تداوم آن داشته است.

همچنین صرفه جویی در زمان آموزش، ارتباط آسان تر و تفهیم بهتر، شکل دهی یادگیری سریع تر، عمیق تر و پایدارتر، شکل دهی تجارب یادگیری ناممکن اهمیت دارد.

در دوره گذار از جامعه سنتی به جامعه جدید آنچه بیش از همه حائز اهمیت است چگونگی رشد رسانه ها است.

نگاهی اجمالی به تلاش های در حال انجام در حوزه رسانه های منطقه ای و جهانی، این واقعیت تلخ را آشکار میسازد که تقریباً تمامی رسانه های مسلط جهان اعم از مکتوب، صوتی و تصویری عملاً به ابزاری برای استکبار جهانی در جهت ترسیم سیاست های بین المللی و منطقه ای، ترویج فرهنگ غربی، لیبرالیسم و سکولاریسم، نفی تنوع فرهنگی و تشویق به تمرد از اصول و ارزش های اسلامی و ملی تبدیل گردیده اند.

پیدایش انواع رسانه های نوین، شیوه اطلاع رسانی را دگرگون کرده است؛ به طوری که رسانه در میان رویداد

و مردم، مسیری مجازی ایجاد کرده و در مدل های رسمی، نیمه رسمی یا غیر رسمی که بر خبرگزاری ها و سایت های رسمی، وبلاگ ها و سایت های نسبتاً معتبر دلالت دارد، ساز و کار خاصی برای امر اطلاع رسانی و اطلاع یابی تعریف کرده است. پیدایش و توسعه رسانه های غیر رسمی یا نیمه رسمی جهانی با عنوان وبلاگ نیز که روزانه بر تعداد آن ها

رسانه در بطن تمدن های جدید بوجود آمده و از این جهت مورد توجه است.

اکنون وسایلی همانند روزنامه ها، مجلات، رادیو، تلویزیون، ماهواره، اینترنت، ویدئو و... مصداق این تعریف می باشند.

رسانه در نوع آموزشی آن به کلیه امکاناتی گفته می شود که می تواند شرایطی را در محیط آموزشی بوجود آورد که تحت آن شرایط، فراگیران، اطلاعات، رفتار و مهارت های جدیدی را با درک کامل بدست آورند.

در حدود ۱۶۰ سال قبل با منتشر شدن کاغذ اخبار به

مدیریت میرزای شیرازی، ایران وارد جهان رسانهای شد و این در حالی است که در غرب این تاریخ به ۴۰۰ سال پیش برمی گردد.

رسانه ها بستر و مجرای طبیعی تهیه و توزیع اطلاعات در جامعه برای شهروندان هستند و موجب می شوند که نیروهای اجتماعی ضمن وقوف و آگاهی به حقوق خویش، سهم خود را از قدرت طلب نمایند.

که رسانه ملی ایران تا چه حد توانسته موفق عمل کند؟ آیا مخاطب به رسانه ملی اعتماد دارد؟ آیا برای مطلع شدن از اتفاقات اولین مراجعه را به رسانه ملی ایران دارد یا خیر؟

عمومی و تقابل رسانه ای میان کشورها و جمعیت های سیاسی واقف نباشد.

برخی صاحب نظران تا آنجا پیش رفته اند که یکی از دلایل فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق را فعالیت رادیو آزادی دانسته اند.

رسانه های دیداری: تلویزیون و ماهواره، انواع تصاویر، کتاب ها، مجله ها، راهنماهای مطالعه، نمودارها، نقشه ها، پوسترها، کاریکاتورها، روزنامه ها، سینما و فیلم، اینترنت. رسانه ها به عنوان یکی از این وسایل، محدودیت هایی از قبیل مکان و زمان، سن، اقلیم و... را از میان برداشتند و در عرصه های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و... کارآمدی خویش را به خوبی نشان دادند و توانستند افکار عمومی را هدایت و رهبری کنند.

تلویزیون گسترده ترین و کم تخصصی ترین رسانه به شمار می رود ولی در میان آحاد جامعه از مقبولیت به سزایی برخوردار است و اکثریت به تماشای تلویزیون برای اطلاع از آخرین خبرها و اتفاقات روز دنیا می پردازند که این وظیفه ی رسانه است که تمامی اطلاعات را به صورت صحیح و درست بدون ذره ای دخل و تصرف به مخاطب برساند. رسانه ی ملی ایران سعی بر آن دارد که در تمامی حوزه ها بتواند برای مردم روشنگری کند و آگاهی لازم را به مخاطب خود برساند ولی سوال اینجاست که رسانه ملی ایران تا چه حد توانسته موفق عمل کند؟ آیا مخاطب به رسانه ملی اعتماد دارد؟

آیا برای مطلع شدن از اتفاقات اولین مراجعه را به رسانه ملی ایران دارد یا خیر؟

آگاهی دهی آن ها، موانع جغرافیایی و تا حدودی سیاسی و فرهنگی از میان برداشته شده و زمین با وسعت زیاد و میلیاردها نفر به وسیله رسانه ها با هم مرتبط شده اند و بسط بسیار ساده میتوانند از مناطقی دور دست معلومات و اطلاعات مورد نیاز خود را به دست بیاورند.

مردم به صورت ارادی یا بدون قصد، از هر رسانه ای فراگیری دارند؛ مشروط بر آنکه محتوای آنها توجه ایشان را جلب کند. توان آموزشی هر رسانه تا حدی به کانال ارتباط آن و تاحدی به موضوع، شکل و اهداف آموزشی مورد انتظار بستگی دارد. برخی پژوهش ها نشان داده اند که تلویزیون گسترده ترین و کم تخصصی ترین رسانه است که می تواند این نیازهای چهارگانه را ارضا کند.

رادیو نیز دارای همین کارکرد است. در مقابل کتاب به عنوان امری که در اصل به نیازهای هویت شخصی پاسخ میدهد؛ روزنامه ها به عنوان وسیله ارضای نیازهای اطلاعاتی و سینما به عنوان وسیله ای برای ارضای نیاز سرگرمی عمل میکنند.

رسانه به عنوان ابزار تولید اطلاعات بر اندیشه و احساس جامعه تاثیر می گذارد و سبب آگاهی و اعتلای فرهنگ عمومی می شود. این وسایل ارتباطات جمعی، همگرایی بیشتری میان افراد جامعه ایجاد می کنند و می توانند بستر توسعه و پیشرفت اجتماع را پدید آورند.

مهمترین رسانه ها در عرصه های مختلف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و در راستای فرهنگسازي و هدایت افکار عمومی و جهندهی رویکرد سبب آبر رسدانه ها عبارتند از: رسانه های شنیداری: رادیو، صفحه، تلفن و کارت شنیداری. امروزه کمتر کسی است که به نقش رادیو در شکلدهی به افکار

ویژگی اصلی رسانه ها، همه جا بودن آنهاست. رسانه ها امری فراگیرند؛ آنها می توانند یک کلاس بی دیوار با میلیاردها مستمع تشکیل دهند.

رسانه ها وظیفه حراست از محیط را به عهده دارند؛ آنها باید همبستگی کلی را بین اجزاء جامعه در پاسخ به نیازهای محیطی ایجاد کنند و مسئولیت انتقال میراث اجتماعی از نسلی به نسل دیگر را به عهده دارند. «استوارت هال» جامعه را به صورت مدار بسته ای تعریف میکند که رسانههای جمعی به عنوان شاه راه در فرآیند هویت بخشندگی در جامعه نقش پیدا میکنند. رسانه ها، هم حرکت و پویایی و سرزندگی را تقویت و تولید میکنند و هم رخوت و تنبلی و سستی را.

از یک سو احساس های عاطفی، محبت و صداقت را برمی انگیزند و از سوی دیگر احساس زشتی، دشمنی، بی اعتمادی، دروغ و خشونت را زنده می کنند. این کارکرد به طور طبیعی موجب پیدایش تضاد درونی- رفتاری در مقیاس فردی و اجتماعی میشود. وظایف خبری و آموزشی نیز یکی دیگر از کارکردهای رسانه هاست. مثلاً با دیدن فیلم های مربوط به زندگی جوانان امروز عقیده شخصی فرد نسبت به اخلاق و شرایط زندگی جوانان دگرگون میشود و حتی ممکن است در خود، گرایش به زندگی آشفته آنها را احساس کند.

رسانه ها در شرایط کنونی یکی از مهمترین دستاوردهای پیشرفت بشری و یکی از ارزشترین وسیله آگاهی رسانی همگانی هستند که پیوسته و با سرعت سرسام آوری به دلیل جایگاه و اهمیت کلیدی و طبق نیازمندی متقاضیان در حال گسترش و فراگیری اند. در اهمیت رسانه ها این نکته کفایت می کند که در پرتو

شیوعی به نام مجازی

فاطمه شیخ محبوبی

در طول تاریخ، همواره شیوع بیماری های عفونی، از شیوع طاعون در آتن ۴۳۰ ق.م - که نخستین بیماری عفونی فراگیر بود (کمیسسیون پهن باند برای توسعه پایدار، ۲۰۱۸) تا کووید ۱۹ که جدیدترین بیماری فراگیر در وسعت جهانی است، خسارت های جبران ناپذیری بر انسان و حیات اجتماعی و اقتصادی او داشته است.

نگاهی به خطر سیر بیماری های فراگیر نشان می دهد که فاصله شیوع چنین بیماری هایی در دهه اخیر نسبت به قبل کوتاه تر شده است.

زمزمه های یک ویروس ویرانگر از اوایل سال ۲۰۲۰ در جهان گسترش پیدا کرد؛ ویروسی که به راحتی توانست چین و کشورهای شرقی دنیا را به مقابله وادار کند و از راه هایی نظیر قرنطینه ی خانگی و کاهش یا عدم تردد مردم در جامعه تلاش در مهار داشته باشند از زمانی که در کشور ما شیوع گسترده ی آن شروع شد، رسانه ها

شروع به فعالیت در حوزه ی ارائه ی راه های کنترل شیوع کردند.

در این فضای بیمارگونه جامعه، مهار کرونا بیش از هر چیز در توصیه ها و نقل قول های کارشناسان و پزشکان به چشم می خورد؛ یکی از قرنطینه کردن خانگی می گوید و دیگری به استفاده از محلول های ضد عفونی کننده و دوری از افراد دارای علائم این ویروس تاکید می کند.

در واقع در دوره های معاصر که نقش فضاهای مجازی بیشتر شده است، فعالیت در حوزه های سلامت الکترونیک در حال گسترش و بهبودی است.

اصطلاح «سلامت الکترونیک» نخستین بار در سال ۱۹۹۹ در سطح آکادمیک مطرح شد.

تا پیش از آن، این مفهوم در بخش صنعت و بازاریابی در ارتباط با هر چیزی که مرتبط با رایانه و پزشکی بود، مورد استفاده قرار می گرفت.

سازمان بهداشت جهانی نیز در سال ۲۰۱۹ سلامت الکترونیک را به عنوان «استفاده مقرون به صرفه و

امن از فناوری های اطلاعاتی و ارتباطاتی برای پشتیبانی از سلامت و زمینه های مرتبط با سلامت تعریف کرده که شامل خدمات مراقبت سلامت، نظارت بر سلامت، ادبیات سلامت و آموزش، دانش و تحقیق سلامت است.»

در حال حاضر در کشور ما با اینکه کم و کاستی هایی در خصوص فعالیت های مجازی و سلامت الکترونیک شامل حال وزارت بهداشت و درمان می شود و پرسش هایی نظیر چرایی عدم اطلاع درست و دقیق نسبت به این ویروس و پیشگیری هایی قبل از مبتلا شدن کشور به این موضوع گریبان آنها را می گیرد، در این خصوص تلاش ها مثمر ثمر بوده است. البته در دنیای مجازی و الکترونیک همچنان جا برای پیشرفت هست و در این خصوص کشور ما هنوز جای فعالیت برای رسیدن به هدف غایی ارتقای سلامتی و سواد رسانه ای مردم را دارد و باید در این حوزه ها فعالیت بیشتری صورت بگیرد.

کرونا در دنیای کودکان

محبوبه خاتمی تبار

شود. سعی کنیم راهکارهایی که به جلوگیری از ویروس کمک میکنند.

را به کودک بگوییم مانند در خانه ماندن، شست و شوی مکرر دست و...

در این مدت باید وقت بیشتری برای کودکان صرف کنیم تا هم استرس آنها کم شود و هم احساس تنهایی نکنند.

با آنها صحبت کنیم و حرف هایشان را گوش دهیم تا در مورد نگرانی هایشان با من سخن بگویند.

به سوالات کودک در این مورد صادقانه و متناسب با سن آنها پاسخ دهیم.

علت ترس های کودک را بپرسیم و بگوییم که کدام افکار غیر واقعی هستند و آن افکار غیر واقعی را اصلاح کنیم.

به جای استفاده از عبارات ترسناک از جملات مثبت در حضور کودکان صحبت کنیم و از متخصصان سلامت هم کمک بگیریم. یادمان نرود کودکان بسیار حساس هستند و ما حامی آنها هستیم.

کودک باید بداند که برای سلامتی خودش باید در خانه بماند، و بعضی از رفتار های پر خطر را انجام ندهد. نکته اینجاست که اگر نکاتی که به کودک می آموزیم را خودمان رعایت نکنیم، ممکن است کودک نیز نسبت به انجام آنها بی میل شود.

سلامت روانی کودک

در این مدت شاید شما هم ویدیو هایی را در فضای مجازی دیده باشید که کودکان چگونه بخاطر ترس از این ویروس گریه میکنند و از کرونا موجودی را در ذهن خود ساخته اند که سبب مرگ خودشان و اطرافیانشان میشود...

ریشه این ترس ها برمیگردد به تعاریف نادرستی که ما به خوردشان میدهم، بنابراین افکار و رفتار کودکان تحت تاثیر سخنان و رفتار بزرگتر هاست، اگر والدین با کودک خود صحبت کنند و توضیحاتی را در این مورد به آنها بدهند قطعاً ترس کودک کمتر خواهد شد و اگر کودک بداند که با رعایت نکات بهداشتی میتواند این ویروس را شکست دهد، دیگر ترسی نخواهد داشت و نسبت به رعایت نظافت خودش مسمم تر خواهد شد. کودک با کمک مراقبین می تواند با شرایط سازگار

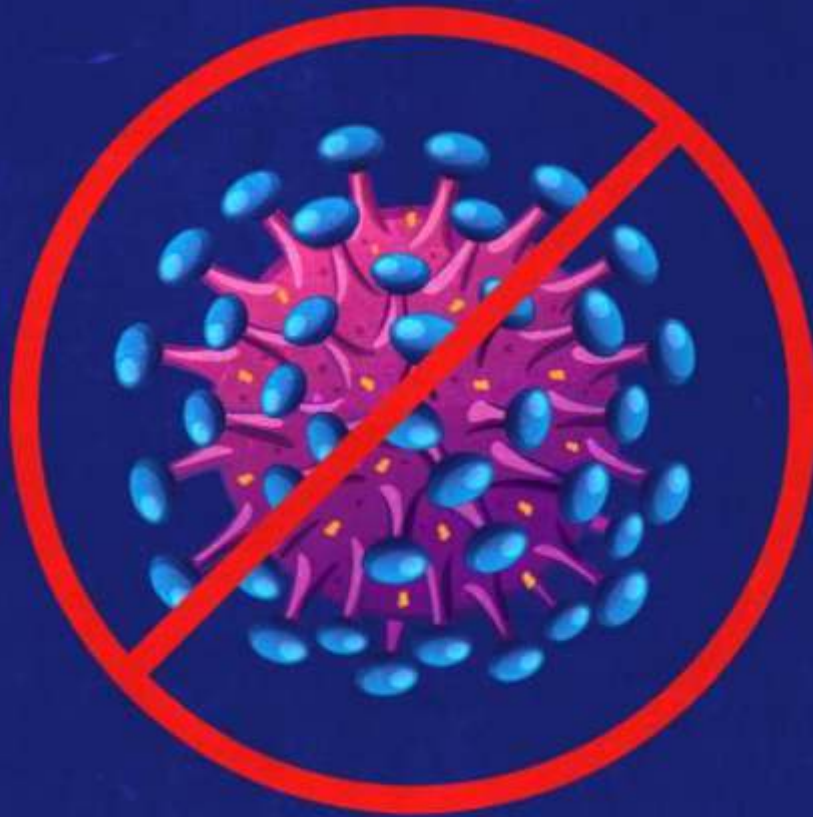
سلامتی جسمی و روانی کودک در مقابله با کرونا مدتی است که درگیر ویروس کرونا هستیم، ویروسی که نه تنها بر جسم بلکه بر روحیه ی ما نیز اثراتی داشته و در این میان کودکان هم به عنوان یکی از افسار جامعه همچون افراد بزرگسال در معرض خطر جسمی و روحی قرار گرفته اند.

حفاظت از کودکان در مقابل این ویروس از طریق کمک افراد بزرگتر انجام می شود. خوشبختانه ابتلای کودکان نسبت به بزرگتر ها بسیار کمتر بوده اما لازم است بعضی از نکات رعایت شود...

آمادگی جسمانی کودک و رعایت نظافت فردی کودک باید از لحاظ جسمانی آمادگی کامل داشته باشد و نظافت فردی را رعایت کنند و هر دو این موارد بستگی به آموزش و مراقبتی دارد که والدین و افراد بزرگتر برای کودکان انجام میدهند.

زمان خواب و بیداری و غذای کودک را تنظیم کنیم. اگر کودک تغذیه مناسبی داشته باشد رشد بیشتری و آمادگی جسمانی بیشتری خواهد داشت، و از طرفی برای رعایت نظافت فردی، به طور مثال آموزش چگونگی شست و شو دست قبل از انجام کار ها به کودکان لازم است.

ای کسی که گره هر سختی به دست تو گشوده شود، و ای که تندی شدائد به عنایتت می شکنند ای که راه بیرون شدن از تنگی و رفتن به سوی آسایش از تو خواسته شود، در تمام دشواری ها تو را می خوانند و در بلیات و گرفتاری ها به تو پناه جویند، غیر از بلایی که تو دفع کنی بلایی بر طرف نگردد و گرهی نگشاید مگر تو آن را بگشایی

فرازی از دعای هفتم صحیفه سجادیه